

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

N r. 7 (104)
ANUL V
1 aprilie 1957

Primăvară
Fotografie
de E. IAROVICI

Leva din „noul” ce s-a manifestat atît de impetuos în Marea Adunare Națională și care a făcut ca această sesiune să se ridice deasupra celorlalte sesiuni.

★

Cetățeanul nostru s-a obișnuit de acum ca în Marea Adunare să se adune reprezentanții lui și — spre deosebire de parlamentele vechi unde se adunau exploatorii pentru a legifera jaful țării și diferitele panamale — să se muncească pentru a se asigura dezvoltarea țării și îmbunătățirea traiului oamenilor. În această sesiune lucrările s-au desfășurat normal din acest punct de vedere. Numai că, de această dată, munca Marii Adunări Naționale a fost ridicată la un nivel mai înalt, atît prin bogăția problematicii sale, cît și prin metodele folosite, lucru care a dus la creșterea importanței și greutateii Adunării în emiterea celor mai importante legi, în însăși viața țării.

Toată sesiunea a fost caracterizată printr-un interes deosebit acordat fiecărei probleme, fiecărui paragraf de lege, în parte. Și dacă în întregul lor proiectele propuse au fost aprobate, apoi unele paragrafe au fost discutate cu de-amănuntul, s-au propus amendamente, care la rîndul lor au fost și ele dezbătute și numai după lungi chibzuințe și discuții legile au fost votate, cele mai multe în unanimitate. Dar despre această unanimitate voi vorbi mai tîrziu.

Democratismul s-a afirmat în Marea Adunare Națională nu numai prin componența ei, dar și prin prevederile noului său regulament de funcționare, prevederi de o importanță deose-

ZIUA BUNĂ...

Stau în loja presei și privesc spre mulțimea deputaților care au început să pătrundă în sală și să-și ocupe locurile. Printre ei mulți sînt vechi cunoștințe, pe care alegătorii i-au trimis în Marea Adunare Națională pentru a doua sau a treia oară. Alături de aceștia se zăresc figurile noilor deputați, unele puțin cam timide (nu cunosc nici sala, nici obiceiurile, practica sesiunilor parlamentare), deputați veniți pentru prima dată aci. Mulți sînt emoționați și în sală plutește un aer de sărbătoare în stare să inducă în eroare și pe ziaristii mai experimentați. Pentru a fi mai clar, voi spune că, privindu-i pe deputați, ai impresia că s-au adunat aci pentru a se cunoaște între ei, a-și face datoria în alegerea conducerii Marii Adunări și a Prezidiului, să ratifice eventual decretul emis între sesiuni și, dat fiind că e sărbătoare, să plece pe la casele lor, urmînd ca într-o altă sesiune să se adune pentru a lucra.

A fost însă suficient prezentarea proiectului de regulament de funcționare a Marii Adunări Naționale, pentru ca să devină clar tuturor că lucrurile stau în realitate alt fel. Din rîndurile

deputaților — foarte bine documentați asupra stării lucrurilor din circumscripții — și care înțeleg, pe bună dreptate, să sărbătorească în felul lor evenimentul, adică muncind, țîșnesc energic, fără pripă, primele propuneri. Se vede bine că nu sînt propuneri de moment. Și din acele clipe și pînă la închiderea sesiunii, în Marea Adunare s-a lucrat de dimineață pînă seara tîrziu, cu seriozitate, cu pasiune. S-a lucrat în ședințe plenare, în ședințe pe comisii, în pauzele dintre ședințe și — să-mi fie iertată indiscreția, chiar și în foaietul Operei — în antracte, la spectacolul special oferit lor, și unde am avut prilejul să văd grupuri, grupuri de deputați discutînd aprins problemele ridicate în ședințele ce au avut loc în cursul zilei. Așa se face că această primă sesiune a celei de a treia legislaturi a fost deosebit de fructuoasă (cititorului îi sînt cunoscute din presa cotidiană legile votate și măsurile adoptate).

Astfel stînd lucrurile, nu-l voi obosi pe cititor cu relatarea cronologică a dezbaterilor. Notațiile mele urmăresc mai degrabă să redea cititorului unele aspecte mai interesante, cîte

Deputații Al. Voitinovici, Tr. Ionașcu, C. Antoniu, I. Pas, B. Solomon.

Noul Prezidiu al Marii Adunări Naționale.

bită. S-au creat astfel opt comisii permanente cu deputați aleși (în afară de comisia permanentă de validare), comisii care prin drepturile largi ce li s-au acordat, ca și prin componența lor, vor putea asigura un control temeinic al Marii Adunări asupra organelor de stat, începând cu ministerele. (Sper că, cititorului îi poate sugera mai bine un fapt, mărunț în aparență dar care mie mi se pare mare în esență: au fost cazuri cînd unele ședințe ale plenarei Marii Adunări Naționale au fost amînate timp de câteva ore, pentru că în comisiile permanente nu se ajunsese încă la finalul dezbaterilor proiectelor, iar unele proiecte au fost prezentate cu multe amendamente de către comisii).

Sau nu mai departe decît dreptul deputatului — prevăzut de același regulament — de a interpela guvernul sau pe oricare dintre membrii guvernului, cu obligația celui interpellat de a da răspuns în maximum trei zile, precum și obligația Marii Adunări Naționale de a adopta o hotărîre pe marginea fiecărei interpelări. Apoi, prevederile în legătură cu introducerea votului secret prin buletine, nu numai prin bile cum era pînă acum; cele privind imunitatea deputatului și multe altele, toate la un loc dînd o imagine sugestivă a democratismului larg ce se manifestă în lucrările celui mai înalt for al țării.

★

Ordinea de zi fiind aprobată de Adunare și alegîndu-se noul Prezidiu în frunte cu tovarășul Dr. Petru Groza, s-a trecut la modificarea unor articole din Constituție, modificare care trebuia să deschidă calea măsurii de reducere a numărului ministerelor și de schimbare a denumirii lor. Cu cîteva zile înainte, Biroul Politic al C. C. al P. M. R. dăduse publicității comunicatul ședinței în care se ocupa de măsurile pentru îmbunătățirea activității administrației centrale de

Un grup de deputați strungari; de la stînga la dreapta: Ștefan Covaci, Alexandru Chiru, C. Putinică, Gheorghe Rădoi, I. Moldoveanu, N. Vasu.

În loja din dreapta incintei: conducători ai partidului și ai guvernului.

stat și în care se propunea restrîngerea numărului de ministere și lărgirea competenței lor. Cît de justă a fost această propunere, s-a văzut și din cuvîntul multor deputați, care au arătat că este necesar ca simplificarea administrației să pornească de la centru și că alegătorii lor vor primi cu satisfacție legea pentru restrîngerea numărului ministerelor. Această lege — au spus ei — se va resfrînge în mod pozitiv asupra activității întreprinderilor și instituțiilor.

Un moment impresionant l-a constituit alegerea de către deputați a președintelui noului Consiliu de Miniștri. După ce tovarășul Chivu Stoica a depus mandatul încredințat de vechea Adunare Națională, s-a suit la tribună tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej care — în puține cuvinte — a propus, în numele C. C. al P. M. R. și al unui grup de deputați, pe tovarășul Chivu Stoica. Deputații Marii Adunări au primit propunerea cu aplauze furtunoase pentru că ei îl cunosc și-i apreciază activitatea de președinte al Consiliului de Miniștri, energia cu care a trecut la aplicarea Hotărîrilor Congresului al II-lea al Partidului, grija sa pentru ca în Consiliul de Miniștri și în organele de stat să se aplice linia partidului, de îmbunătățire continuă a nivelului de trai al celor ce muncesc. Declarația-program a noului guvern, prezentată de tovarășul Chivu Stoica, a venit să confirme hotărîrea guvernului de a urma aceeași politică de ridicare a traiului oamenilor muncii, de dezvoltare a economiei, a industriei și agriculturii, a științelor și artei, o politică de strîngere a relațiilor de prietenie cu toate popoarele și în primul rînd cu popoarele lagărului socialist, în frunte cu Uniunea Sovietică, prietena credincioasă a poporului nostru.

Discuțiile pe marginea declarației tovarășului Chivu Stoica — care a înfățișat un vast pro-

În timpul unei pauze, vicepreședintele Consiliului de Miniștri Al. Birlădeanu se întreține cu Ministrul Finanțelor, A. Vijoli...

Aspect de la o votare

Pe culoarele Marii Adunări Naționale, academicienii G. Călinescu, A. Oțetea și Traian Șăvulescu.

Intr-o pauză, deputatul scriitor Dr. P. Groza oferă un autograf pe una din operele sale deputatului scriitor Demostene Bottez.

Pe culoarele Marii Adunări Naționale: tovarășul Al. Moghioroș, de vorbă cu un grup de deputați din Regiunea Autonomă Maghiară.

Încă înainte ca stația noastră de televiziune să-și înceapă transmisiile de la sesiunea Marii Adunări Naționale, numeroși cetățeni ai Capitalei și-au cîștigat un loc în fața televizoarelor aranjate în centrul Bucureștilui.

gram de muncă — au fost poate cele mai mișcătoare din actuala sesiune. Impresionantă a fost cu deosebire unitatea tuturor deputaților în jurul guvernului și a programului prezentat de primul ministru. Au luat cuvîntul deputați de toate profesiile și naționalitățile — muncitori, țărani, academicieni, preoți ai diferitelor culte, bărbați și femei, toți venind în întîmpinarea primului ministru, o dată cu azeziunea totală a lor și a alegătorilor lor, și cu propuneri concrete pentru realizarea acestui program.

Și dacă în Declarație, ca și la discuții, au răsunit — și nu puține — cuvinte aspre la adresa unor ministere, întreprinderi și instituții, ele au izvorit desigur din dorința celor prezenți de a îmbogăți activitatea acestora, de a lovi în racila birocratismului și a asigura astfel triumful politicii partidului de ridicare a vieții oamenilor. Deputații — simțind întreaga răspundere a mandatului care le-a fost încredințat de milioanele de alegători — au chemat la muncă neostentivă pentru realizarea programului înfățișat și mai ales la vigilență neîncetată în toate domeniile. Țara întregă și în primul rînd înșiși locuitorii români și maghiari din Transilvania și-au spus, prin deputații lor, cuvîntul răspicat în așa-zisa chestiune a

„federalizării“ Europei și a Transilvaniei, pe care provocatorii imperialiști și năimiții lor o agită în scopuri criminale. Să se știe că chestiunea Transilvaniei a fost rezolvată o dată pentru totdeauna și că istoria nu poate să facă cale întoarsă! — a răsunit cuvîntul deputaților în Marea Adunare Națională.

Proiectul de buget a suscitat, după cum era de așteptat, multe discuții. Și aci s-a simțit puternic compoziția noii Adunări Naționale. Se știe că 57 la sută dintre deputații actualei Adunări lucrează nemijlocit în producție. Și pentru că, mai bine ca în orice oglindă, în buget se reflectă clar politica statului, și pentru că în cele din urmă succesul acestei politici este hotărît de activitatea creatoare a muncitorilor, țărănilor, precum și de activitatea aparatului de stat tehnico-administrativ, și mai ales pentru că deputații cunosc în amănunt cele mai felurite probleme legate de acestea, discuțiile au fost instructive și rezultatele prodigiose.

Cîteva cuvinte despre bugetul pe 1957. Dacă mi este permis, voi lua ca punct de plecare nu veniturile, ci cheltuielile. Cred că fiecare cetățean al țării se va bucura de faptul că în acest an țara va cheltui aproape 24.000 de milioane pentru dezvoltarea economiei țării. Se va bucura, cred, fiecare, aflînd că în 1957 se vor cheltui 3.807 milioane (cu 554 milioane mai mult ca în 1956) pentru învățămînt, știință și cultură; că pentru ocrotirea sănătății, culură fizică și sport se vor cheltui 2.299 milioane (cu 258 milioane mai mult ca în 1956); că pentru alocația de stat pentru copii și ajutorul familial statul va cheltui în 1957, 1.255 milioane (cu 965 de milioane mai mult ca în 1956); că pentru prevederi sociale se aloca 595 milioane (cu 190 milioane mai mult ca în 1956); că pentru asigurări sociale sînt prevăzute 2540 milioane (cu 522 milioane mai mult ca în 1956); că pentru construcții de locuințe se acordă 1.000 de milioane, pentru dezvoltarea agriculturii 4.000 de milioane etc. etc.

Se vor bucura oamenii, e drept. Dar fiecare dintre ei se va întreba, desigur: de unde banii aceștia, miliardele acestea alocate în plus? Oare se poate merge pe linia tipăririi de hîrtie-monedă? Nu, nu aceasta e politica partidului și guvernului nostru! Politica noastră este o politică de întărire a puterii de cumpărare a leului și nu de inflație. Cum? La aceasta a dat răspuns proiectul de buget (buget excedentar, dovadă a unei economii sănătoase, echilibrate) capitolul venituri, care arată că 91 la sută din venituri se vor realiza din sectorul socialist. La aceasta au răspuns deputații Marii Adunări Naționale, care au arătat că trebuie să se muncască în așa fel, încît fiecărui leu în plus să-i corespundă o cantitate de produse superioare. Trebuie să ridicăm producția, au arătat deputații, s-o ieșim. De aceea au fost accentuate atît de critice în cuvîntul deputaților împotriva risipei și lipsei de organizare a verigilor administrative în plus, a birocrăției și nepăsării. Deputații — reprezentanți ai celor ce muncesc — au țintuit la stîlpul infamiei (credeți-mă că e termenul cel mai corespunzător vehemenței cu care au făcut-o!) pe risipitori și pe dezorganizați.

Răspunsul venit în aceste zile din în' reaga țară (un exemplu: 51 de întreprinderi din industria chimică au hotărît să pornească întrecerea sub lozincă: „să producem mai mult, mai bun, mai ieftin!“) face puntea dintre Marea Adunare și popor, care este hotărît să sprijine politica partidului și guvernului, reflectată în acest buget.

O mare atenție au acordat-o deputații, legii pentru organizarea sfaturilor populare, care va duce la o lărgire a atribuțiilor lor ca organe locale ale puterii de stat, la ridicarea rolului deputatului și a sesiunilor, la o dezvoltare a activității comisiilor permanente și a comitetelor de cetățeni.

Ziua bună de dimineață se cunoaște... Dimineața actualei legislații ne dă dreptul să întrevădem o zi bună, luminoasă. Poporul și-a ales bine deputații. Ei îl vor servi cu aceeași credință, dîndu-i și pe viitor legi bune și muncind împreună cu el spre a-l conduce pe drumul bunăstării, al victoriei socialismului.

M. R.

Fotografii de A. LOVINESCU

ÎN ORAȘUL DE FOC

— reportaj —
de Constantin CHIRIȚĂ

Cînd am pus prima dată picioarul pe pămîntul Reșiței, am trăit revelația metalului. Pînă atunci avem o noțiune foarte vagă despre ceea ce este metalul și mai ales despre puterea pe care o consumă apariția lui în lume. La Reșița, am văzut zeci de mii de oameni dansînd hora aceasta a metalului, am văzut un oraș întreg despletit în suvițe sinuoase, întortochiate. Aproape că nu știai niciodată cînd ești în oraș și cînd în uzină — și de aici impresia aceea puternică a unei înclătări umane totale și permanente.

Atmosfera Reșiței, nopțile incendiate, vibrația zgomotoasă a corpurilor de oțel, puterea densă și cloticitoare a orașului de pe malurile Bîrzavei, m-au urmărit multă vreme.

În ultimii ani, însă, amintirea Reșiței începe să se piardă. Și aceasta din pricina întîlnirilor dese pe care le aveam cu Hunedoara. De cîte ori mă duceam la Reșița mi se părea că regăsesc aceeași imagine pe care o văzusem cîndva pe o veche carte poștală ilustrată. La Hunedoara, în schimb, imaginile erau în continuă înnoire. De fiecare dată vedeam un nou gigant implîntat în lumea metalului și mereu un altul în construcție. Furnale, centrale termice, cocserii, oțelării, laminare. Măse părea că niciodată nu se vor sfîrși construcțiile industriale în orașul impetuos de pe malurile Cernei. Hunedoara părea că scrie tot mai puternic pe firma cerului, cu înălțimile construcțiilor sale, cuvîntul METAL.

Cu aceste impresii am pășit din nou, cu cîtva timp în urmă, pe meleagurile Reșiței. Combinatul m-a primit cu siluetele sale cunoscute, bătrîne și viguroase, oamenii m-au trimis tot spre „hala nouă“ (prin care mai fusesem cu cîtiva ani în urmă), spre a vedea noutățile Reșiței. Mă însoțea gîndul că voi întîlni o veche cunoștință, pe figura căreia timpul mai încrustase cîteva riduri și cute.

Știam că și metalurgistii Reșiței au ceva în ei din înfățișarea uzinei sau din esența ei, mai degrabă. Calmul, siguranța, maturitatea lor pot să-ți sugereze la început impresia oboselii, a bătrîneții. Oamenii aleargă mult mai puțin ca în alte părți, nervozitatea și crisparea în gesturi și pe față sînt spectacole rare. Sînt atît de cumpătați încît, par solemnii în procesul acesta trepidant de făurire a metalului. Profesiunea aici s-a moștenit ca singele, a devenit, aș putea spune, un element al eredității. Muncitorii Reșiței nu fac parte dintre acei care au venit să învețe o meserie. Au intrat în uzină din primii ani ai vieții lor și la o anumită vîrstă au început munca la furnalele, oțelăriile, laminarele sau în fabricile Reșiței, cu simplitatea omului căruia îi vine rîndul sau vremea să se acuiuze în casa lui. Astfel s-au creat generațiile de muncitori și maiștri al căror calm sugerează îndeosebi eliminarea neprevăzutului.

Aceste adevăruri le-am redescoperit în convorbirea pe care am

avut-o în hala nouă cu unul dintre maiștrii tineri ai combinatului. Stăteam într-o încăpere înălțată ca un foișor chiar în mijlocul halei și prin pereții ei de sticlă vedeam toată mișcarea din jur. Și de la remarca pe care i-am făcut-o maestrului Aurel Bonteanu cu privire la calmul muncitorilor s-a născut materialul de față.

Adevărul e acesta: Ca într-o carte veche în care la adăpostul scoarțelor de pergament găsești idei, sentimente și suflu tînăr, în interiorul zidurilor bătrîne ale vechii cetăți metalice din Reșița bate un vînt tînăr, aprig și impetuos. Muncitorii Reșiței nu-și ratează nici o clipă capacitatea lor tehnică. Ei și-o improspătează și și-o revarsă fără încetare în creații tehnice temerare, care constituie fapte de mîndrie pentru patria noastră. Am asistat oral și vizual la una din aceste creații. Crainic a fost tînărul maistru Aurel Bonteanu. Slab și scund, cu față de copilandru, cu un aer degajat de povestitor, lipsit de acea falsă modestie cu care caută să se evidențieze unii, mi-a istorisit rar, dar mai ales cu o siguranță și o competență admirabilă. Eroi au fost oamenii din jur, muncitorii și tehnicienii, care repetau, pentru a nu știu cîta oară, creația lor, poate pentru prima dată în fața unui spectator necunoscut. Dar cum nu știau lucrul acesta, munceau... la fel cum ar fi făcut dacă-l știau.

E vorba de crearea turbinei românești de 3000 de kilowați.

Pe foarte mulți cititori cuvintele acestea care exprimă o nouă realizare a industriei românești îi lasă indiferenți. Turbina electrică de 3000 kw! Au asistat într-un fel sau altul la nașterea atîtor noutăți! Tractoare, camioane, mașini-unelte, instrumente optice sau de laborator, garnituri de foraj de mare adîncime și cîte altele. Un nou produs? Ei și! Cîte lucruri noi n-avem în țară! Voi încerca să argumentez.

Mai întii gigantescul lucrării. O asemenea turbină, cînd e gata, poate fi transportată de un tren compus din 10—12 vagoane.

Mai departe. Turbina cuprinde în întregul ei mii de piese, începînd cu steluțe metalice de cîtiva milimetri și terminînd cu carcasa metalice de 6000 de kilograme.

Mai departe. Funcționarea ei se face la sute de grade, la zeci de atmosfere, la mii de turații pe minut. O diferență de o sutime de milimetru în corpul turbinei, la o oarecare piesă, poate să declanșeze pe neașteptate o catastrofă.

Mai departe. Oțeluri speciale, oameni speciali, mașini speciale. Cu un cuvînt: specialitate, pe toată linia.

Mai departe. Produs al Reșiței. Pe lîngă forță — rezistență, calitate și estetică. Adică, suplețe, eleganță, armonie.

Și mai sînt și altele care țin de mîndria muncitorilor reșițeni. Și, printre acestea altele, noțiunea de ieftin nu rămîne pe planul doi.

Nu știu precis câte sute de ingineri, tehnicieni și muncitori au luat parte la această creație. Auzind însă toate acestea, am avut impresia, sau mai degrabă viziunea, unei armate deznădăjduite în fața unui obstacol impenetrabil. Crainicul, maistrul cel tânăr cu figură de copilandru, își continua însă povestirea cu un aer cât se poate de liniștit. Imi povestea amintiri din călătoria de studiu prin Uniunea Sovietică. Peste un an de zile petrecut în uzinele din Leningrad, Moscova și de dincolo de Urali.

Un grup restrâns de tehnicieni și muncitori care au constituit la înapoierea în țară un fel de birou tehnologic înscărcinat cu construirea prototipului.

Vedeam parcă în hală schimbându-se dispoziția mașinilor, instalându-se agregate noi, vedeam lăcătuși tineri și bătrâni transformându-se în specialiști, în constructori de turbine. Sînt episoade care nu s-ar putea povesti decît în paginile abundente ale unui roman. De bună seamă că sub masca aceea a calmului lor, oamenii trăiau mari drame și emoții. Știu cu toții — asta în mod sigur — că în mai toate țările industriale lucrul pe care ei îl făceau acum se pregătise ani și ani de zile. Trebuiau să-și împace, să-și armonizeze viața lor de toate zilele (cu bucuriile, dar și cu necazurile și neajunsurile ei) cu acest țel, cu această răspundere pe care și-o luaseră în fața țării.

Inginerul Creța Victor înota uneori prin noroi pînă la genunchi, prin curtea uzinei, recalculându-și

în minte, minut de minut, proiectele turbinei.

În timpul somnului se trezea câteodată brusc, descoperind o greșală. Calculele îl furau pînă dimineața, cînd cu câteva cuvinte rostite pe infundate se apucă să-și curețe pantalonii și încălțărilor. În hală inginerul Ion Sbierea dăscălea maiștrii, compunea rapoarte și-i încredința pe delegații mai puțin perseverenți unor ingineri mai tineri, spre a-și cîștiga în birou sau în vreun colț al halei câteva minute de liniște în care să se gîndească la... turbină și la o serie de probleme personale, cotidiene, de care omul nu poate niciodată să scape.

Maistrul Aurel Bonteanu îi descria acasă, nevastă, cu atîta imaginație frumusețea turbinei, încît uita de multe ori că în oraș Teatrul de Stat joacă de mult o nouă piesă, sau că filmele se schimbă săptămînal la cinematografe. Nevasta însă nu uita și de aceea el nu putea să priceapă uneori lipsa ei de participare și entuziasm la spusele lui.

Și cu toate acestea, armata de creatori nu era deznădăjduită și obstacolul din calea ei nu i se părea impenetrabil. Au făcut prototipul, l-au pus la probă. A reușit. Era solid, rezistent, frumos. Au făcut o altă turbină, apoi alta, și încă una, și alta, și alta. Mai frumoase, mai elegante. Parcă pe neașteptate, Reșița începuse să facă turbine electrice de 3000 kw. Intrase în obișnuința muncitorilor.

Una din turbine a fost montată chiar în Reșița, la centrala „7 Noiembrie”. Altele în alte locuri din țară. Una la

Hunedoara, la furnalul nou. (Mi-amintesc că am văzut-o cu aproape un an în urmă și mi-a încîntat ochii silueta ei suplă și elegantă). Alte turbine au trecut granițele țării, au ajuns pînă în China.

Reșițenii produc turbine electrice. Dar cu aceasta nu s-au cumințit. Sînt prea tineri și simt că au prea multă forță. Au realizat un nou agregat care asigură o mecanizare a procesului de producție și care este mai ieftin decît agregatele similare produse înainte.

Din turnul acela, din foisorul acela din mijlocul halei, văd o sumedenie de oameni muncind. S-ar părea că depun o muncă brută fizică. Se învîrtesc printre mașini, manipulează dispozitive. Au totul de-a gata și nu fac decît aplicație. Greșit. Unul dintre cei asupra cărora îmi căzuse privirea e maistrul Petru Găinaru. Trăsăturile unui om comun. Ei bine, se pare că omul acesta aplică cele mai moderne metode posibile în fabricarea paletelor turbinei. Și anume, aceea a laminării unor profile. Economii realizate cu această metodă sînt enorme. Petru Găinaru e laureat al Premiului de Stat.

În altă parte. Maistrul de care e vorba se numește Ion Albu. E simplu, modest, iscoditor. Și totuși mulți specialiști de catedră și uzină îl vor invidia cînd vor afla că nu demult timp a reușit să realizeze, prin noi metode tehnologice, prototipul unei importante piese. Zeci de operații anulate dintr-un condei, material economisit în cantități uriașe.

Și chiar tînărul cu care mi plimb acum prin hală și care îmi explică,

îmi lămurește nevoia pe care o simt tehnicienii de aici de a fi la curent cu cele mai moderne metode și cele mai recente invenții.

Reșițenii nu se astîmpără. Spiritul lor tehnic îi îndeamnă mereu, nu-i lasă să se mulțumească cu ce au realizat... „Ce e bun azi, mîine nu mai e bun, e învechit”. Tînărul îmi vorbește despre problemele subansamblului turbinei. Nu prea înțeleg. Imi spune că piesele nu se mai cimentează, ci se nitrează. Imi vorbește de soluții cu amoniac, despre anumite reacții chimice, îmi scoate un carnet și îmi înșiră câteva formule. Am în fața mea un om care nu se comportă lăutărește. Nu mai lucrează după ureche. Citește reviste străine de specialitate din alte țări și se străduiește să mai învețe o limbă străină. E maistru și are 33 de ani. E unul dintre tehnicienii Reșiței.

★

Mergem prin hală, o nouă turbină e gata. Se ambalează. Deschidem capacul unei lăzi. Bucăți din trupul turbinei. O altă ladă. Carcasele exterioare.

Firma fabricii: Reșița. Pe ladă o etichetă: „Țara: CHINA. Stația de destinație: C-UILIN-BEI C. F. LIUCI-OUSS.”

La 15.000 kilometri depărtare de țara noastră, peste cîva timp, o centrală electrică își va începe pulsațiile. Se vor lumina case, vor hurui motoare în fabrici. Oameni cu ochi oblici și față galbenă vor surde. La 15.000 kilometri depărtare.

Reșița are de ce să fie mîndră!

UN CEFERIST ca ATÎȚIA ALȚII

de I. FELEA

În primăvara lui 1917, se strecurau zilnic prin poarta depoului ceferist din stația Huși, umbre scheletice, în mantale zdrențuite. Erau victimele tifosului exantematic, soldați părăsiți la voia întîmplării. În fața depoului îi întîmpina un bărbat robust, cu figura încadrată de o bărbușă neagră, cu ochii blînzi, cu vorba domoală. Era muncitorul ceferist Gheorghe Giosanu care îi sprijinea pe bolnavi, așa cum putea, cu mijloacele rudimentare de care dispunea. Aceasta, pînă într-o zi de început de aprilie cînd a simțit și el în mădulare simptomele groazniciei boli. Iar în ziua de 4 aprilie 1917, a căzut el însuși răpus de moartea de la care încerca să salveze pe alții.

Gheorghe Giosanu a deschis, împreună cu alți lucrători ceferiști, în gara Pașcani vagoanele cu țărani răsculați, arestați în martie 1907. Mecanic de tren, el aducea vagoane cu răsculați din Tg. Frumos și Ruginoasa spre închisoarea din Fălticeni. A oprit trenul în Lunca Siretului, a desfăcut ușile și un număr de țărani au fugit. Pe atunci, Giosanu își avea serviciul la Dolhasca. Nu s-a mai întors acolo. Timp de trei luni a stat ascuns în satul Mălini, satul său natal, unde își avea familia — țărani ca și acei cărora le deschisese ușile arestului din vagoane.

În toamna aceluiași an, Constantin Popovici, propagandist sindical

în vremea aceea, se întîlnește cu Gheorghe Giosanu. „Silit să mă duc la Mălini, în județul Suceava, și necunoscînd pe nimeni, Frimu, pe atunci secretar al cercului central socialist „România Muncitoare”, mi-a dat adresa lui Giosanu, mecanic C.F.R. la Fălticeni, despre care citisem în ziarul „România Muncitoare” că era prigonit de către superiorii lui” (Muncitorul Ceferist — 1920).

Popovici se aștepta să dea de un om cu temperament tumultuos, cînd colo a aflat „un om blînd, vorbind domol, așezat, liecare cuvînt la locul lui”. Și desfăcînd firul amintirilor, în căsuța țărănească din Mălini, unde Giosanu se ascunsese un timp în fața prigoanei, Popovici a recunoscut în el „pe tînărul înalt și tăcut care venea la clubul socialist din Iași pe la 1894”.

Stăpînirea îi cunoștea hotărîrea neclintită în convingeri și de aceea îl persecuta. Și cea mai mare persecuție pentru un ceferist sărac cu patru copii era să-l muți din loc în loc pe linii secundare. Această „pedeapsă disciplinară” i se aplica și lui Giosanu.

Pe vremuri se făcea mult haz de primitivitatea transportului pe linii secundare Dolhasca-Fălticeni și Crasna-Huși. Locomotivele de pe aceste linii erau niște mari samovoare putăinde, iar vagoanele — niște cutii de lemn vopsit, care gemeau groaznic în hățaneala lor monotonă pe osii. Aceste trenulețe mergeau atît de iute, încît călătorii puteau să se dea jos și să se suie înapoi din mers... Cînd era mutat „disciplinar” pe astile de linii, Gheorghe Giosanu zîmbea. După ce-și aciuia cum putea familia, începea să se ocupe de „mișcare”. Imediat apărea un club: o masă, cîteva bănci, cîteva portrete de conducători socialiști. Înființa o filială a societății „Munca”. Se constituiau syndicate mixte. Iar cît privește trenurile „fulger” de pe acele linii, mersul lor molcom era potrivit cu nevoile sale propagandistice.

Și Const. Popovici notează în amintirile sale din 1920: „Îmi aduc cu drag aminte de el, cînd, cu propaganda mea la țară, îl întîlneam pe linia Crasna-Huși, unde era mutat în urmă, cum mă lua pe mașină și fiindcă îi știam gîndul, îl percheziționam și-i găseam pline buzunarele cu broșuri și ziare (mai întîi „România Muncitoare”, mai pe urmă „Lupta”). Nu era stație unde să nu se dea jos pentru a „zvîrli”, cum zicea el, cîte ceva; nu era coleg de lucru și nu era muncitor cărui să nu-i facă propagandă, sau să vadă dacă a priceput ce i-a dat el să citească”.

În primăvara anului 1917, acest luptător a murit în condițiile pe care le-am arătat.

Comunistul Traian Giosanu — fiul lui — ne spune că, înainte de a muri, Gheorghe Giosanu a mai apucat să primească o scrisoare de la un prieten din Iași care glăsuia: „La noi a început să cînte cocoșul roșu...”

Era acum patru decenii, în zilele cînd în Rusia fusese alungat țarismul, iar proletariatul rus se pregătea pentru marele asalt din Octombrie.

FILME noi

„CALE LUNGĂ“

— după o năvelă
de V. G. KOROLENKO

Primele secvențe introduc spectatorul în premisele unei întâmplări zguduitoare, petrecute cu decenii și decenii în urmă. Ele aduc imensitatea peisajului rus: stepă vastă, vaste ținuturi de glod, nesfârșit tărâm de gheață; cadre sobre, luminate difuz ca să dea senzația nesfârșitului; comentariu ostentativ sec: de la Petersburg la Irkutsk — atâtea și atâtea mii de verste... Ceea ce se va petrece va trebui să rimeze, prin simplitate și rezonanță sentimentală, cu acest peisaj copleșitor.

Vasea, eroul, e un tânăr slujbaş mărunț, de o mărunțenie care îl definește total. Psihologic e cu totul adaptat poziției lui umile în scara ierarhică, și fizionomia lui relevă conștiința propriei puținătăți sociale. Actorul S. Iakovlev compune acest personaj cu o consecvență aplicată în redarea sărăciei lui morale; simpla lui siluetă o sugerează. Mișcătoarea candoare din ochii săi e în fond acceptarea smerită a ordinii înconjurătoare. Vasea e unul dintre milioanele de ruși descriși cu compasiune în literatura realist-critică a vremii, indivizi care se sting printr-un fel de atrofie a personalității măcinate de umilința socială.

Raisa — eroina — e tânără, frumoasă, mândră, romantică și în stare de fapte eroice, pentru care așteaptă o solicitare din afară ca să le săvârșească.

Șeful lui Vasea, generalul Latkin, are o fizionomie de păianjen, semnificativă pentru funcția și mora-

vurile treptei sale ierarhice. Un om rudimentar: câteva instincte în slujba unui egoism orb. Vladimir Belokurov — interpretul — te face să simți că Latkin secretă răul în chip organic, ca o vîetate veninoasă, acesta fiind rostul lui scial.

Drama: cei doi tineri se socotesc logodiți cu toată adversitatea părinților care se opun din motive bănești. Latkin însă o pofteste pe Raisa de soție și manevrează intrigă calm, firesc. Vasea, care asistase neputincios și fără revoltă la logodna iubitei sale cu Latkin, sfichiuit de disprețul Raisa pentru lășitatea cu care o cedase, explodează cu violența timidului și îl împușcă pe Latkin. La începutul filmului, îl găsim ispășindu-și crima în Siberia; povestea lui se desfășoară retrospectiv, ca o confesiune. Urmează o neverosimilă întâlnire cu Raisa, necesară numai ca să aflăm ce a devenit ea: deportată politică revoluționară, consecvență cu imaginea adol scentei generoase. Raisa e un personaj luminos, care deschide acelei lumi stagnante o perspectivă spre viață. Regia și interpretii urmăresc să explice prin imagini artistice procesul psihologic care germinează tragedia lui Vasea: degradarea omului în acea Rusie strivită de orînduirea țaristă. Aici, regia abuzează de demonstrații psihologice; prim-planuri, scene statice prelungi, invită spectatorul să tragă concluziile sociale care îi sînt limpezi de la început. Uneori, insistența imaginii îi dă un plus de expresie și intensitate emoțională; de pildă, în scena primei vizite a lui Latkin la părinții Raisa, durata permite lui Latkin să repete mereu către tatăl fetei: „Vasăzică lucrezi“, revelînd o mizerie sufletească dezgustătoare, o promiscuă alcătuire de parazitism, cupiditate, împietrire față de oameni. Alteori, secvențele sînt suprasaturate de prim-plan, însă în cursul acestor scene, oarecum lipsite de tact artistic prin insistența lor, actorii își fac în chip excepțional datoria, mimînd viața interioară cu o mobilitate și o plasticitate captivantă. De altfel, făcînd abstracție de excesele în direcția procedeelelor de filmare, credem că tocmai acestui joc de prim-planuri revelatoare își datorește consistența cinematografică o povestire care cuprinde prea puțină acțiune și foarte mult comentariu literar.

„NOAPTEA CARNIVALULUI“

O casă de cultură din Moscova se pregătește de Anul Nou. Cîteva echipe de tineri au făcut programul, prilej pentru filmarea unor amuzante și pline de nerv scene de revistă. Culoarea în virtutea carnavalului, ritmul, virtuozitatea unor artiști de estradă, grația interpretei eroinei principale (Ludmila Gurcenko) și farmecul primăvărat al idilei dintre Lena și Grișa, ar fi fost destul ca să susțină un spectacol spumos și optimist. Iată însă că, o dată cu intrarea în scenă a

„Noaptea carnavalului“, un film sovietic plin de prospețime și nerv.

directorului Ogurțov (Igor Ilinski), începe un fel de al doilea film — un suprascenariu plin de tîlc și, de altfel, purtător al unui comic substanțial. Acest Ogurțov e un urs birocratic, obtuz, amorf, îmbuibat de lozinci și citate, duhnind a proletcultism și trădînd la tot pasul ifosele unui parvenit care mimează grotesc ceea ce i se pare a fi ținută directorială. Ogurțov strînește rîsul cînd se revoltă de „frivolitatea“ spectacolului, de absența „principalității“ în costumele balerinilor, în ritmul jazului, în ștren-găriile clovnilor, cînd reformează programul artistic punînd să vorbească un conferențiar de la „Societatea pentru răspîndirea științelor“ și cînd se pregătește el însuși să citească un raport de activitate. Încurcăturile pe care le provoacă în seara carnavalului și ingeniozitatea apărării unei dispoziții organizate de către echipa de comsolăști, au un comic buf, gras, remarcabil prin măsură și gust. Sursa acestui comic, aparent de situații, este însă un profund comic de caracter, prin care farsa capătă valoare de satiră.

Ancă ARGHIR

NOTE

DRUMEȚII... ÎNGHESUIȚI

Înainte de a fi o emisiune radiofonică de succes, „Drumeții veseli“ e un spectacol de mare succes. Un spectacol care face săli pline, holuri pline și... străzi pline în fața respectivelor săli. Să nu vă imaginați însă că „reisajul“ juvenii, care te înfîmînă duminică seara pe strada Batiștei, îl regăsești întocmai și în sală. Scaunele sînt invadate de emoționații părinți, unchi, mătusi și alte rubedenii ale concurenților. Nu avem nimic împotriva prezenței lor în sală, dar ni se pare oarecum nedrept ca locurile rîvnite cu atîta ardore de elevii școlilor implicate în realizarea emisiunii, să fie ocupate, în majoritate, de oameni maturi. Și credem că nu ar fi inutil să cerem organizatorilor spectacolului, în afara unui spirit de discernămint sporit în problema difuzării biletelor, mai puțină „generozitate“ în același domeniu: se distribuie, pare-se, un număr de bilete mult mai mare decît cel al locurilor existente, astfel încît întotdeauna săliile sînt arhipline, arhiîncălzite, iar spectatorii, arhiînghesuiți. Sînt regretabile atari impropii condiții pentru un spectacol de asemenea succes. Regretabile și, mai ales, rezolvabile. Așteptăm, deci, rezolvarea lor.

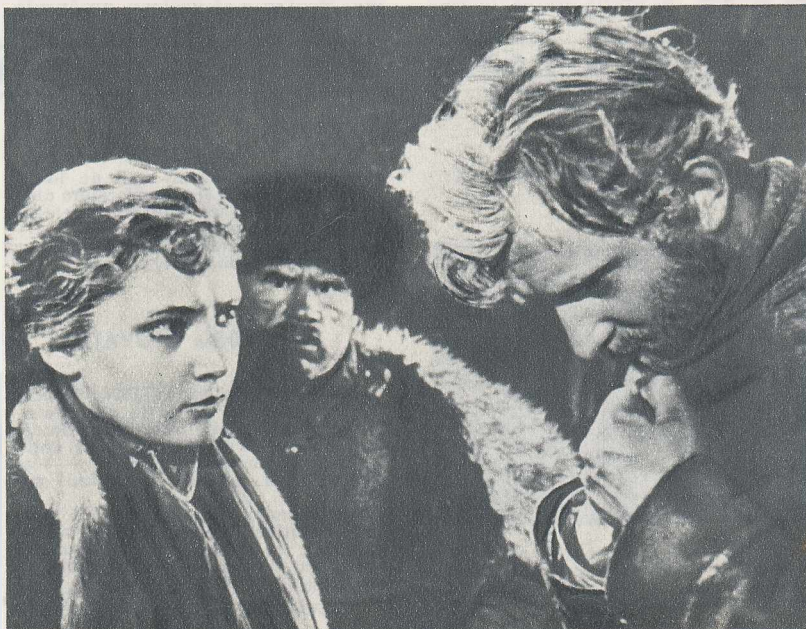
DEBUT

În lista actorilor deveniți, temporar, și regizori, s-au adăugat în ultima vreme încă două nume, primite de public cu plăcută surprindere: tinerii actori Al. Ciprian și G. Marcovici care au montat pe scena Teatrului Tineretului piesa de copii „Împărăția oglinzilor strălucite“ de Gubarev și Uspenski. O piesă sprintară și substanțial educativă, minută de o mină regizorală, chiar dacă nu prea sigură, totuși destul de inventivă pentru a conferi spectacolului prospețime și farmec. În spectacol se resimte uneori insuficiența autoritate a regizorilor în munca cu actorii, un ritm trenant, supărător mai ales pentru o piesă de fantezie adresată copiilor, unele „copilărisme“ ostentative și deci nefirești în jocul actorilor. Dar e evidentă plăcerea, dăruirea cu care întreg colectivul a realizat spectacolul. Remarcăm ingenioasele rezolvări scenografice ale lui I. Prahese și mai ales măștile și costumele personajelor Nagzug și Broc.

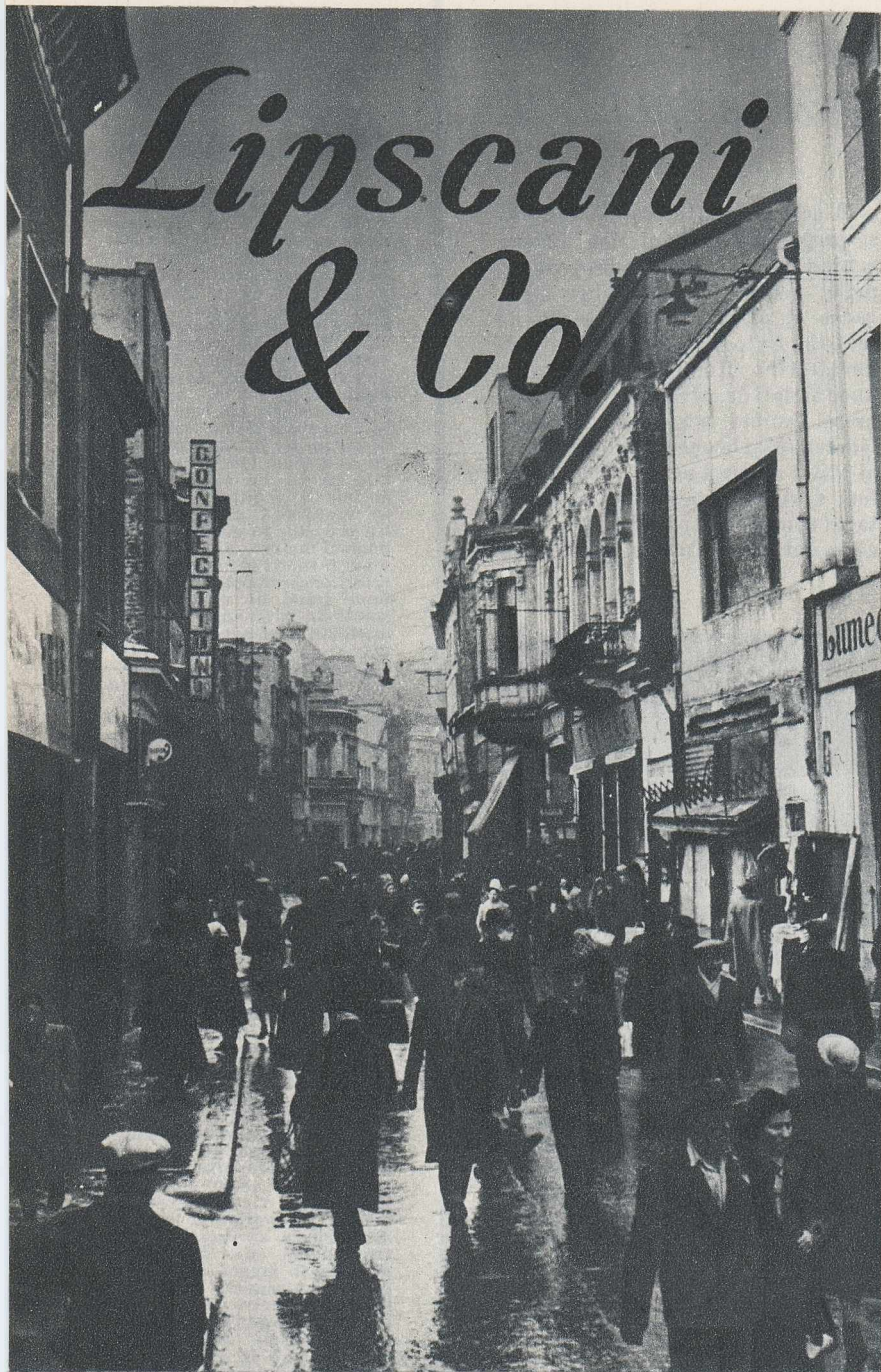
DAR SCENARIUL RADIOFONIC?

Teatrul la microfon ne rezervă pentru viitorul apropiat cîteva surprize plăcute: „Jocul de-a vacanța“ de Mihail Sebastian, „Michel-Angelo“ de C. Chiștescu, „Maior Barbara“ de G. B. Shaw, „Puterea întinericului“ de Tolstoi, „Amurg“ de Hauptman, „Don Hill cu ciorapul verde“ de Tirso de Molina.

Prezența a numeroși autori dramatici clasici și universali conferă acestui repertoriu o notă deosebit de variată. Și, totuși... Pentru că există un totuși. Fără a avea pretenția enunțării vreunui paradox, coexistă cu această remarcabilă varietate și o monotonie dacă nu tot atât de remarcabilă, totuși evidentă: lipsa unor scenarii radiofonice scrise special pentru „Teatrul la microfon“ e hotărîtoare pentru menținerea amintirii monotonii. Nu negăm utilitatea adaptărilor radiofonice. Dar nu putem să nu recomandăm, în același timp, alternanța adaptărilor cu scenariile radiofonice. Aceasta ar mări varietatea repertoriului și ar fi mai aproape de specificul emisiunii.

Scenă din filmul „Cale lungă“.

Lipscani & Co.

de C. BACIU

Fotografii de M. IVANCIU

Vinzătorul de ciorapi cu defect, Chitră, a murit. Bogza l-a mai văzut în 1935 și a stat de vorbă cu el:

— Cît câștigi, Chitră?

— Nici doi poli pe zi. Nimeni nu cumpără. Oamenii n-au bani. „Le zôm non pa d-arjan“.

Chitră a murit de doisprezece ani. Vinzătorii de ciorapi de azi l-au uitat. Ei mănâncă seara la Parcul Trandafirilor sau la Cina. Micii negustori nu-și mai dau foc prăvăliilor ca să încaseze asigura-rea; ei o duc „de azi pe mâine“ cu cincisprezece mii pe lună, câștig net. De ce? Fiindcă cererea de mărfuri e uriașă, iar producția Statului, — în sectorul unor bunuri de larg consum, nu ajunge să țină pasul cu ea. Fertilizat de această ploaie mănoasă a cererii, solul comercial naște unități enorme socialiste, printre care cresc cu furie și ciupercile nepului. Dacă vreți să le vedeți acolo unde se umflă mai repede, mai violent — duceți-vă pe Lipscani, pe 30 Decembrie, pe Șelari. Cu toate că volumul comerțului particular nu atinge două procente,

din volumul total al Lipscanului, el păcălește, scoate ochii, strigă ca pentru cincizeci de procente.

Grosul acestei mîncări de ciuperci îl constituie meseriașul tip Lipscani. Ingredientul ei e șleperul.

„Meseriașul“ tip Lipscani are firmă și acte în regulă. Dar el e de fapt comerciant.

Marfa îi e confecționată de zeci și zeci de mici meseriași, sau îi e procurată de-a gata din magazinele de stat, de către rudele sale sau șleperii săi, care sînt plătiți spre a sta la coadă și a cumpăra cu top-tanul. Cînd clientul află de sosirea vreunui sortiment mai căutat, acesta e deja etalat în vitrina nepmanului, cu prețul nou. Astfel „comerciantul“ poate să vîndă impermeabile (pînză, de la Stat, apretată, impregnată, după trei ploi din nou pînză), cravate străine (cumpărate de la magazinul Victoria și scumpe cu zece lei), baticuri (de la cooperative, cu prețul refăcut de la 92 la 115 lei), fulare, poșete, lumînări, pantofi, flori, beteală, corsete. Intrucît pe Lip-

scani spațiul e foarte solicitat, într-o dugheană au loc opt „meseriași tip...“ Ei se freacă-n coate, între o tejghea coșcovită și un raft gol, marfa aflîndu-se în spate, după perdele, executată cu materialul clientului. Totdeauna „meseriașul“ are gata și o comandă pe măsura dumitale; după ce te pipăie din ochi, îți zîmbește și îți o mai lasă din preț.

Dar ca să ajungi aici e nevoie de șleper. El te agață din mers, suflîndu-ți la ureche o anecdotă fără perdele: „Vreți un balonseide?“ sau „O cravată străină, domnule?“ Dacă e vorba de o femeie, șleperul devine galant și face ochiade: „Un taior de pluș pentru silueta dumneavoastră?“ Ca nu cumva să dea de bănuț prin prosperitate, șleperul umblă adeseori nebărbierit, cu guler murdar, ponosit. Aici e însă vorba de concepție — sînt unii care se poartă îngrijiți, ca să pară mai serioși. Cînd un șleper te-a înhățat, ceilalți tac. E drept, că uneori își suflă clientul între ei, bătîndu-se pentru dînsul ca pentru o amantă, într-o explozie de liberă concurență.

Dacă însă nu se întîmplă asemenea accident, șleperul își conduce proaspătul agățat într-o dugheană, să presupunem de impermeabile. Șleperul fiind plătit la bucată, încearcă să mai ciupească ceva. Adică, oferă halatul impregnat (balonseide) la șase sute de lei, cu toate că patronul e hotărît să-l lase cu cinci sute cincizeci. Dacă e vorba de un „fraier cu pretenții“ i se arată un alt preț: 610,42 lei. Cei patruzeci și doi de bani sînt piatra de încercare: în fața unei astfel de acurateți financiare, fraierul cu pretenții cedează.

Restul tocmelii ține de papagal — debitarea cu iuteală, cu pantomimă, cu pasiune, a măgulirilor, pigmentate cu observații seci, de specialist. Apoi urările de bine și șleperul iese iar pe trotuar, fredonînd „Un balonseide“, în căutarea fraierului următor.

Dar lupta principală pe Lipscani nu se duce între nepmani și fraieri. Lupta cea mai ascuțită se desfășoară între nepmani și stat. Statul are o mașină uriașă, însă nu îndeajuns de mobilă. Dacă piața cere cravate cu dungi verticale, atelierul particular le confecționează în trei zile („...marfă de la Viena, tovarășe, sută-n sută...“) Statul are nevoie de două luni. Dacă se poartă cravate uni, changeant, nepmanul le cumpără de la stat, le umflă prețul, le res-

firă ca pe niște flori, bagă becuri sub ele, le sprijină pe cartoane, tapisează vitrina cu catifea, adaugă câteva indicatoare și dă drumul șleperului din cușcă. Față de industria de stat și de comerțul ei, nepmanii au două avantaje: sînt mult mai mici, deci mai mobili, și știu să facă o mai mare gălgăie.

★

Cu toate acestea, în 1956 au mîncat o bătaie bună și, dacă ne gîndim că singele nepmanilor are multe globule monetare, putem spune: o bătaie singeroasă. Statul a aruncat pe piață impermeabile mai bune, mai frumoase, mai ieftine decît comerciantul particular. A adus baticuri pentru toate gusturile, cravate elegante, a scos jachete, bluze, tricouri, totul în cantități mari și cu gust. Clientul — chiar acel cu minim de bun simț — preferă să cumpere de la Stat. El știe că acolo nu i se servește o reprezentatie de melodramă pentru a-și deschide punga mai ușor; că la stat totul e garantat și mai ieftin ca la particular.

Dar dacă mașinăria industriei ușoare se ghidează uneori repede, de foarte multe ori ea merge în virtutea inerției — a unei inerții de gîndire, nu mecanice. De pildă: se cer pantaloni înguști, de douăzeci și patru centimetri — îngustime rezonabilă. Ei însă nu se confecționează. Sîntem cu totul împotriva modei fistichii, practică de „papițoi“ de pe bulevard, nu ne plac hainele fără gust și sepcile „apaș“ pe care unele cooperative le execută în valuri, dar nu putem fi de acord cu neluarea în considerare a cererilor consumatorului, atunci cînd ele sînt firești.

Iar dacă cineva profită de pe urma acestei „pedagogii“ vestimentare, acela e nepmanul. El miroase dacă se cer cravate cu puncte, cu săgeți, agrafe transparente, fulare roz-bonbon, pantaloni înguști — și satisface gusturile cumpărătorilor cu marfă și proastă, și fistichie.

★

S-ar putea ca cineva să se mire în fața acestor note de corespondent de pe frontul comerțului. Oare statul nu încurajează pe micul întreprinzător particular? Ba da. Micul meseriaș suplinește unele sectoare în care industria de stat, locală, sau cooperația întîrzie: beteață, corsete, lumînări de botez, ibrișmuri etc. Pentru a-și desfăce produsele,

TOATĂ TARA — DIN TOATĂ TARA

UN NOU CINEMATOGRAF LA BACĂU

Orașul Bacău s-a îmbogățit cu o nouă și monumentală clădire: sala de cinematograf ridicată la începutul acestui an în centrul orașului și care, prin arhitecto-

nica sa, prin numărul mare de locuri, prin foaierele sale și prin aparatura ultramodernă, este azi unul dintre cele mai utilizate cinematografe din țară.

Fotografia reprezintă fațada exterioară a noului cinematograf.

LA A 103-a INOVAȚIE

Pînă la sfîrșitul anului 1956, Francisc Ritter, tehnician la secția chimică a întreprinderii „Dimitrov“ din Oradea, a avut un activ de 102 inovații și raționalizări în domeniul chimiei — toate acestea fiind realizate în ultimii zece ani.

În momentul de față lucrează în laboratorul întreprinderii, la cea de a 103-a inovație: un înlocuitor al săpunului. Obiectivul fotografic l-a surprins în plină activitate (fotografia din dreapta).

Fotografie de Emeric POPPER-Oradea

el apelează la comerciant, care le vinde mult mai scump decât îl costă, și îl păcălește pe consumator recomandându-i produse ordinare drept extrafine, corupând gustul publicului, încurajând tendința unora spre vulgar și tipător. Dar dacă tolerarea nepmanului are un sens în cazul de mai sus, socotind că el are un oarecare rol organizatoric în producția micului meseriaș, aducându-i comenzi și difuzând marfa acestuia pe piață, tolerarea aceasta nu mai are nici un sens atunci când e vorba de mărfuri luate de la stat și revândute cu prețuri umflante (cravate, pînă de cămăși, nasturi, fermoare de 4,50 lei cu 21 lei!).

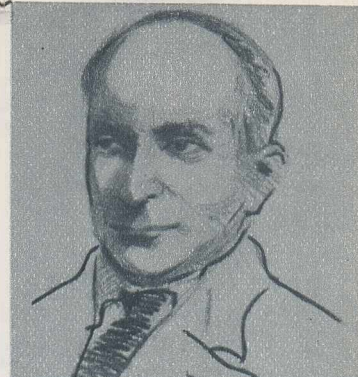
În momentul de față asistăm la o ofensivă a statului în sectorul bunurilor de larg consum. Ofensiva aceasta se simte din plin pe Lipscani. Nu știu dacă reclama e sufletul, inima sau stomacul comerțului, dar ea e strict necesară. Comerțul de stat nu face reclamă deajuns. El știe că din o sută de clienți, nouăzeci și cinci intră în magazinele lui. E insuficient. Trebuie să intre toți o sută. Nepmanul trebuie să fie bătut și cu vitrina — nu numai estetic, pentru că aci nu e greu, el fiind departe de bunul gust — dar agitatoric, afișard, dacă se poate spune așa — pentru toate categoriile de cetățeni, pentru masele de țărani care se scurg zilnic prin acest centru comercial. Vitrinele „universalelor“ București și Victoria au spectatori ca decorurile de teatru; așa ar trebui să arate toate magazinele statului și ale cooperației, de pe Lipscani. Maiakovski scria catrene pe ambalaje pentru a face reclamă produselor Statului — să ne fie îngăduit și nouă a face proză pentru asta, iar plasticienilor să facă opere plastice.

★

Pe Lipscani statul și cooperația au și unități de producție. Într-o zi se fac aci comenzi pentru o lună. Există materie primă, brațe de lucru. Însă nu există spațiu.

Lipsicanul trebuie să devină un centru al producției și comerțului socialist. Ritmul foarte rapid obținut în 1956 în producerea obiectelor de larg consum va fi întărit; nu rămîne decît să existe mai multă promptitudine, mai mult spațiu de dezvoltare a unităților, pentru ca Lipsicanul să fie stăpînit în întregime de comerțul socialist.

Jean Richard BLOCH

S-a născut în mai 1884 la Paris. O copilărie bolnăvicioasă, câteva călătorii prin Germania și Italia, pasiunea, rînd pe rînd, pentru literatură, istorie, geologie, zoologie, apoi descoperirea ateismului și socialismului. Studiile, munca de profesor într-un mic liceu de provincie, redactarea revistei „Efortul liber“, activă propagandă socialistă, un oarecare succes la jucarea piesei „l'Inquêt“ și la apariția povestirilor din „Levy“ — iată, în cîteva cuvinte, care i-a fost viața pînă în pragul primului război mondial.

Frontul. De trei ori rănit. Demobilizat, cu sănătatea șubredă, își termină piesa „Ultimul împărat“, își continuă eseurile polemice pe care le adună în „carnaval est mort“, apoi, silit de boală, face o lungă călătorie pe mare „întru descoperirea lumii cunoscute“, din care se reîntoarce cu „Sur un cargo“ și „Cacaouettes et Bananes“.

1921. Jean Richard Bloch, de acord cu majoritatea Congresului de la Tours, rămîne în Partidul Comunist Francez. Pînă în 1934 (deși în 1926 e grav bolnav, din pricina rănilor care i se redeschid) intensă activitate literară. Apar: „Ofrandă muzicii“, „Destinul secolului“, „Nașterea unei culturi“ etc. etc. ca să nu mai reamintim „Noaptea kurdă“ și „...et Comp.“, apărute mai înainte.

1934. Invitat la primul Congres al scriitorilor sovietici, Jean Richard Bloch rămîne cinci luni în U.R.S.S. Reîntors în patrie își intensifică lupta anti fascistă. În 1936, deși bolnav, se duce de două ori în Spania și publică sfîșietorul apel: „Spania! Spania!“.

1939. Al doilea război mondial. „Ce soir“, fondat de Bloch împreună cu Aragon în 1937, e suspendat de guvernul Daladier. Urmează apoi prăbușirea Franței trădate. Rezistența. În primăvara 1941, Jean Richard Bloch scapă, în ultima clipă, din ghearele Gestapoului și reușește să ajungă la Moscova.

1941—1944. De la posturile de radio sovietice, Jean Richard Bloch cheamă poporul francez la rezistență, apoi la insurecția împotriva cotropitorilor. Și în timp ce glasul lui înflăcărează, redă încrederea în triumful demnității omenești, în timp ce scrie „Toulon“, prima dramă a rezistenței franceze, veștile vin una după alta: manuscrisele trimise de prieteni au ars, împreună cu trenul bombardat; Gestapoul i-a închis unul dintre fii; ginerele, după ce a evadat de două ori din lagăr, a fost executat; o fiică i-a fost judecată și executată de hitleriști; mama în vîrstă de 86 de ani, i-a fost gazată la Auschwitz...

1945—1947. Reîntors în patrie, Jean Richard Bloch își reia munca la conducerea revistei „Europe“ și a cotidianului „Ce soir“. Moartea îl găsește în plină activitate creatoare.

★

Dacă la zece ani după moarte, vremea i-a pălit unele cuvinte, fraze sau poate pagini întregi (așa cum toamna pălește uneori frunzele, făcînd să se ivească din carnea lor, culorile bronzului), în schimb viața exemplară a scriitorului luptător capătă tot mai multă strălucire.

În zilele noastre, versul, replica de teatru, fraza de roman devin tot mai vizibil, picături de sînge. Angajarea fără rezerve e un aspect al contemporaneității pe care, dacă mulți nu-l pricep, îl pricep în schimb cei mai buni. Iar printre aceștia din urmă, Jean Richard Bloch pare simbolul contemporan al responsabilității scriitorului.

„Responsabilități pe planul perfecției literare — seria el — dar, în mod indisolubil, responsabilități pe planul clarviziunii politice, al curajului civic și al fidelității față de popor și de națiune. Asta înseamnă să te simți, în orice clipă, responsabil de onoarea și destinul țării. Să fii, în fiecare cuvînt pe care-l scrii, întregul popor.“

Responsabilitate în momentul Madridului; responsabilitate în momentul Münchenului; responsabilitate în momentul cînd, la orologiul funebru al capitalelor, trebuia, în 1940, să sune la rîndul ei, ora Parisului.

Și aceasta implică responsabilitate în fața păcii și a războiului.“

G. N.

ÎN TOATĂ ȚARA — DIN TOATĂ ȚARA — DIN TOATĂ ȚARA — DIN TOATĂ

STEJARUL DE LA GHERGANI

Puțini au auzit de stejarul de la Ghergani. El era cel mai vechi monument viu din țara noastră, cel mai vechi exemplar rămas din dispărutul codru al Vlăsiei.

Acest stejar a fost contemporan cu primele cnezate și voievodate, a văzut migrațiile diferitelor popoare, a fost martorul cumpitelor lupte dintre băști-

nași și tătari, apoi ale acelor dintre băștinași și turci.

În urmă cu două veacuri, în jurul stejarului, bunicii scriitorului pașoptist Ion Ghica și-au construit o clădire cu toate acarefurile necesare unei gospodării. La umbra bătrînului copac, Ion Ghica a scris nenumărate pagini din istoria poporului român, „Scrisori către Vasile Alecsandri“ și altele.

Înainte de războiul pentru independență un călător german aflat în vizită la Ghergani, uimit de mărimea și vechimea

copacului, a declarat că cel doi stejari bătrîni din țara sa de la Sigmaringen și Augsburg, în vîrstă de cîte 500-300 ani, nu erau decît niște copii în comparație cu acest bunic.

Covîrșit de numeroșii săi ani, în timpul unei furtuni năprasnice, acela care a stat de strajă veacuri de-a rîndul s-a prăbușit, din neglijența celor ce-l aveau în grijă. Cîteva cercuri de fier puse în jurul trunchiului, o îngrijire mai atentă, toate acestea ar fi putut prelungi viața bătrînului stejar.

Noi condamnăm neglijența organelor Statului Popular Răcari, care au lăsat în paragină și au contribuit la dispariția acestui valoros monument al naturii din țara noastră.

O CASĂ DE ODIHNĂ

Lucrătorii din sectorul poligrafic și presă au o nouă casă de odihnă, inaugurată recent la băile „Victoria“ (reg. Oradea). Casa de odihnă poate primi cîte 80

de persoane la fiecare serie, condițiile sanitare și de cazare oferite oaspeților fiind dintre cele mai bune.

În acest fel lucrătorii tipografi și ziaristiți se vor putea bucura de o nouă casă de odihnă, care va funcționa permanent, într-o stațiune de băi termale eficiente în tratarea bolilor reumatice.

Fotografie de E. POPPER-Oradea

ÎN CASA DE PE ȚĂRMUL LUI

EAST RIVER

de Dan DEȘLIU

Aici s-au deschis la 12 noiembrie 1956 lucrările celei de a XI-a sesiuni. În după-amiaza aceleiași zile, în taxiul care mă ducea de la Croydon Hotel la blocurile de pe țărmul lui East River, am aflat din gura șoferului — un italian vorbăreț și simpatic (și întâlnești adesea în New-York) — câteva detalii pitorești asupra locurilor spre care ne îndreptăm.

Unde se înalță acum sediul O.N.U. era mai înainte vatra unui cartier mărginaș, cu case vechi, cu magazine și abatoare dărăpănate.

de ei în Ungaria, conform sistemului „Tu dai — tu zbieril!”

Ne așteptam, evident, ca diplomații dolarului — mai precis: ai sutelor de milioane de dolari — să încerce totul pentru a transforma tribuna O.N.U. într-o platformă a calomniei și atacurilor sfruntate, de tip fascist, împotriva adevărului. Trebuia doar să fie abătută atenția opiniei publice de la probleme reale și importante ca: agresiunea imperialistă contra Egiptului, admiterea Chinei populare în O.N.U., dezarmarea și demilitarizarea etc.

Faptele însă au întrecut orice așteptări.

Despre ce să povestesc mai întâi?

Despre bandele de huligani postate ziși noapte pe Park Avenue, în fața Misiunii U.R.S.S., urlând lozinci incendiare, agitănd pumni crispați sub ochii placidei poliții ecvestre? Ce-i drept, cum începea să șuier ceva mai subțirel vintul de toamnă pe „coridoarele” dintre Hudson și East River, vajnicii „demonștrânți” se risipeau ca potirnicile...

Pe coasta estică a Manhattanului, străzile 42 și 48 întretâind primul bulevard ca să sfârșească, după câteva sute de metri, în șoseaua Roosevelt, delimitează un trapez în suprafață de 7 ha, pe care se află sediul permanent al Organizației Națiunilor Unite.

Ansamblul arhitectonic este alcătuit din trei mari edificii: blocul Adunării Generale, blocul Conferințelor și blocul Secretariatului. Incontestabil, acesta din urmă atrage în mod deosebit privirile trecătorilor.

Imaginați-vă o cutie de chibrituri așezată „în picioare” măsurând 116 m de la bază la vîrf și abia 30 m între cele două fațade a căror structură fantezistă înmărmurește reținele: de sus pînă jos numai sticlă verzuie; 5400 de ferestre ce nu se deschid niciodată. Nici un relief, nici un ornament, nimic altceva decît irizarea mereu schimbătoare, în funcție de capriciile luminii, a uriașilor pereți străvezii. Laturile acestei „cutiute” cu 38 de etaje sînt îmbrăcate în marmură alb-cenușie. Intrările principale se deschid dinspre First Avenue; geamurile din spate oglindesc undele încrețite ale brațului de ocean East River.

Dacă blocul Secretariatului se impune prin aspectul excentric — nu însă dezagreabil — blocul Adunării Generale polarizează atenția unanimă în cursul sesiunilor, deoarece acolo au loc cele mai importante dezbateri. Marea sală a Adunării, în forma unui trunchi de con, este prevăzută cu 350 locuri pentru delegați, 230 pentru reprezentanții presei și 800 fotolii pentru public. Interiorul, sobru de altfel, suferă de pe urma decorațiilor murale — ciudate pete multicolore — executate de Fernand Léger.

— Știi, domnule,— spune cetățeanul de la volan, cîrmind anevoie prin șuvoiul de automobile — clădirile cele noi nu-s rele de loc; păcat numai că locul e prost ales!

— Serios? Și de ce?

— Cartierul ăsta are un nume blestemat: se cheamă „Golful Broastei Țestoase”. De-aia și lucrările merg totdeauna așa, cam fără spor...

M-a amuzat copios relația stabilită de interlocutorul meu ocazional între diplomație și onomastică... Aveam să mi-o amintesc, de altfel, în preajma noului an, spre finele primei părți a sesiunii, atunci cînd s-a observat cu stupeoare că — în fond — sesiunea a XI-a nici nu începuse... Aceasta, însă, după părerea mea, nu numai din cauză că locul ar fi fost — vorba șoferului — „prost ales”...

Unde fantezia este făcută K.O. și se mai vede între altele unde era „poporul român”...

Știam, firește, sosind la New-York, că patronii lui Horthy și Mindszenty vor agita fără multă jenă, la actuala sesiune, imaginea — proiectată invers — a contrarevoluției organizată

Să vă descriu, poate, „producțiunile” instalate în chip de panou propagandistic pe fațada unei clădiri, vizavi de sediul O.N.U.? Mă tem că pînă și hîrtia — care de obicei rabdă totul — s-ar simți ofensată! Voi spune doar atît: erau perfect unitare din punct de vedere al raportului formă-conținut și demne să impodobescă (din spirit de contrazicere) acele locuri unde se scrie foarte vizibil „murdăria oprită”.

Sau, mai de grabă, să evoc interesanta compoziție care i-a luat locul sus-pomenitei, după vreo 6 săptămîni? Ei, asta da — asta, într-adevăr, merită pușintică atenție! Ar fi mare păcat să trecem sub tăcere asemenea bijuterii! Așadar, peste o lună jumătate, pe zidul cu pricina apare o enormă placardă, conținînd un mic text și câteva semnături. Textul, în esență, suna cam așa: „Vrem să fim eliberați urgent!”

Semnături — diferite „popoare” (?!) din răsăritul Europei, printre care și... poporul român!

Amănunt regretabil, semnăturile nu erau olo-

grafe (de mină), ci cu majuscule de bidinea, nuanța vinăt-violent...

Pe cînd citeam și mă cruceam (ceea ce probabil se-ntimplă și cu dv. acum, stimați cititori...) dl. „popor“ se îndrepta cu pași moi, de fantomă, spre sectorul invitațiilor din sala Adunării Generale. L-am zărit accidental pe culoar, într-o pauză: era chiar el, Vișoianu, cel expediat „par avion“ peste ocean, acum 10-11 ani, într-un lădoi ambalat, pare-mi-se, la sediul Ambasadei S.U.A. din București... Umbla tîrșă-tîrșă pe mozaicul din „plastic“ al culoarelor, însoțit de altă arătare verzuie, bombănind, mai pe nas, mai printre dinți: „Oricum, vezi tu, dar chiar așa, să-i aud vorbind la tribună... e chiar, știi... chiar... hm!...”

S-au dus — și mă uitam lung, lung de tot după ei.

Ei, bravos! — mi-am zis. — Uite undezăcea poporul român! La datorie, domnule, ca Pristanda: zi și noapte, scrupulos, la datorie!

Alții „la datoriei”

Interesant panopticum, zău așa!

Locurile publicului fiind situate în spatele sectorului presei, m-am tras pe un scaun lateral, mai spre dreapta, și-i examinez discret, cu coada ochiului. Nici nu mai am nevoie să urmăresc traducerea cuvîntărilor...

Printre „invitați”, domnul acela roșcovan, scund, alcătuit din câteva runde, cu sacoul bej cadrilat și papillon verde sub guşa lustruită, prezintă semne de asfixie progresivă...

Intrucît instalația de aer condiționat funcționează ireproșabil, deduc că tovarășul Șepilov — acum la tribună — explică din nou, pe înțelesul oamenilor, ce s-a petrecut recent în Ungaria.

Uite, tocmai i-a apucat tusea pe cîțiva dintre „invitați” — dar ce tuse teribilă! Și ce bizit de viespar afumat cu pucioasă — în rîndurile

cochetei asistențe! Deh, ce vreți! Persoane sensibile, selecte — selecționate, unele...

Funcționarul în uniformă albastră a serviciului O.N.U. se apropie și atrage atenția onor. public să observe disciplina impusă de regulament...

Două „dive“ din rîndul întii — să tot numere laolaltă 12 decenii — șlag de perle fiecare, broșa cu diamante idem, cercei — una rubine, cealaltă lappis-lazzuli — se ridică din fotolii și părăsesc sala, grave, mîndre, impunătoare...

Asistența le petrece cu priviri pline de compasiune...

Atîta pagubă, ladies and gentlemen! Parcă pentru de-alde voi răsună aici, la O.N.U., vocea adevărului? Are cine să asculte cuvintele noastre — nu milioanele-aur, ci inimi, oameni — sute de milioane!

Matadorii în arenă! Tipuri și ticuri

Cînd publicul acesta ales „pe sprinceană“ începe să se foiască într-un mod cu totul aparte, — și nu ușor — cam așa cum face motanul cînd simte c-o să-l scarpini pe burtă — un mic sforăit voluptos, prin urmare, se ridică din primele rînduri — atunci, ei bine, atunci nu există decît două eventualități: urmează la cuvînt ori Belaunde, ori Portuondo!

Dac-ar urma, să zicem, dl. Lodge, reprezentantul S.U.A. — ar trebui „să se audă“ o tăcere solemnă, respectuos-emoționată, ca și cînd ar urma să intervină în dezbateri însuși dumnezeutată!

Pe un alt matador „antiroșu“ — mister Casey (Australia), cel care obișnuiește să bată spasmodic cu palmele în pupitru, în timp ce vorbește, sau — dacă se exprimă șezînd, la sedința vreunui Comitet — să-și salte partea stătătoare din 3 în 3 secunde — parc-ar fi prevăzut cu un mecanism secret și automat, spre a-i întări probabil invectivele — pe mister Casey, deci,

mi l-ar anunța o febrilă pregătire de ochelari, binocluri și lorgnete — pentru că la d-sa, cum spun, cel mai interesant lucru este cea gimnastică unică inimitabilă.

...Dar Portuondo — și, mai ales, Belaunde — asta-i cu totul altceva! Pentru „rafinați“, asta înseamnă un adevărat regal! Doar nu-i puțin lucru să-l auzi pe senior Belaunde — filozof și ministru peruvian — cum distruge mereu, de 10 sesiuni încoace, cu același glas de stentor decrepit, cu aceleași gesturi de procc mincinos — dar fanatic — nu numai (după propria-i exprimare) comunismul, dar și marxismul, da, da, marxismul chiar — de la A la Z!

A, senior Belaunde nu-i un oarecine: senior Belaunde posedă acțiuni ale Societății minelor de aluminiu din țara sa, societate care funcționează pe bază de muncitori peruvieni și dolari S.U.A.! Insuși Cabot-Lodge îl bate adeseori amicalmente — pe umăr...

...Dar meridionalul, pateticul, formidabilul senior Portuondo; (observați, chiar numele sună a matador predestinat) Portuondo, „sosia“ oratorică a maestrului Belaunde: ce temperament, ce timbru, ce gesticulație! Cînd ridică d-sa brațele (cam scurte, într-adevăr, dar ce importă!) clamînd drepturile sacrosancte ale națiunilor mici și mărute, independența politico-economică (dar, știți — foarte, foarte în serios, măcar că d-sa reprezintă o colonie cvasi-oficială a Statelor Unite), te aștepți să se deschidă cerul și pămîntul și să-i trăsnească fără milă pe asupritorii națiunilor mici, mărute și mărutele — inclusiv cozile lor de topor!

Ce-i drept, un asemenea trăsnet s-a și produs într-o zi în incinta Adunării, tocmai cînd perora mai cu foc senior Portuondo; atunci d-sa a pățit exact ca nefericitul care — umblînd să prindă scînteia electrică din natură — s-a săfăcut în scrum. Reprezentantul Cubei neatîfnate, deși a scăpat ceva mai ieftin, s-a „ars“ totuși destul de serios — și să vedeți în ce împrejurări. Dar aceasta, într-unul din numerele viitoare.

Un comentariu de George IVAȘCU

„Hitler trăiește?” — acesta era de obicei titlul sub care — timp de vreun an de zile după sfîrșitul războiului — ziarele de senzație publicau din cînd în cînd cîte un reportaj în care se înșirau tot felul de presupuneri: ba că fostul führer, pe bordul unui avion, s-ar fi refugiat în Spania, ba că, pe bordul unui submarin, ar fi fugit în Argentina sau în Brazilia, ba că s-ar afla pe undeva, prin munții Bavariei, pe unde ar umbla deghizat ca turist greu de identificat, căci și-ar fi ras mustața și și-ar fi schimbat freza, renunțînd la celebra-i meșă ce-i cădea pe frunte. Acestei hitleriade postume i-a pus capăt într-o zi o informație a agenției Tass care anunța pur și simplu că moartea lui Hitler fusese definitiv verificată: el își găsisse sfîrșitul în subsolul cancelariei Reichului, în timpul formidabilei ofensive sovietice din aprilie 1945.

Se sfîrșise, deci, Hitler, după ce — cu scîrbă și oroare — istoria Europei îl înregistrase vreo 20 de ani. Pentru generațiile mai tinere, figura și chiar numele lui puteau rămîne ca și necunoscute.

Și, totuși, în primăvara aceastei, figura și numele lui Hitler au reapărut. Mai întii în presa comunistă franceză, apoi în ziarele gaulliste, radical-socialiste, independente. La acestea s-au adăugat ziare engleze, italiene, belgiene, olandeze, poloneze, cehoslovace, est-germane, elvețiene.

Iată-l, de pildă, pe Hitler, la

Speidel

asasinul

Un instantaneu care n-are nevoie de comentarii: Speidel alături de Hitler, în 1940 la Paris.

Paris, pe Montmartre. E în ținută de promenadă, avînd, adică, peste uniformă un ballonseide; de sub chipul foarte înalt se vede o figură la care peria de sub nas pare a-i potența la maximum incîntarea: e după capitularea Franței, în vara anului 1940.

Cine privește mai de aproape acest document fotografic va descoperi și explicația acestei reveniri în publicistica europeană a sinistrului chip și a celor șase litere care au generat groaza a milioane și milioane de oameni. E vorba de însoțitorii lui Hitler. Nu de toți, ci numai de unul — de cel din dreapta lui. Acestuia i se datorește reactualizarea în memoria contemporană a decedatului führer cu întreg cortegiul de mareșali, feldmareșali, generali care, la ordinele lui, au întins ză-

branicul morții pînă la Atlantic și pînă la Volga, pînă la fiordurile norvegiene și pînă în delta Nilului.

Figura acestui minuior de strigoi ai istoriei e înscrisă într-un oval lustruit de abate iezeit, ghicindu-i sub ochelari clipiri tainice și viclene. Pare a întruchipa tipul unei foarte obișnuite categorii de ofițeri superiori germani: cei din statul major, cu aerul lor de intelectuali interiorizați, trecuți prin școli de spionaj, măcinați de exegeză strategică și tactică pe marginea textelor lui Clausewitz și Moltke. Adică, o figură care nu se deosebește — în sfera ei — prin nimic excepțional de a atîtor alți numeroși generali germani, formați în pepiniera de moștenire prusacă a militarismului teuton.

Atunci ce anume l-a propulsat

pe acesta pe eșichierul actualității noastre? A fost de ajuns o simplă informație, cîteva rînduri ale unei telegrame de presă, pentru ca numele acestui om să fredească profund memoria a milioane și milioane de oameni, și în primul rînd a francezilor. Iată-o:

Paris 24 ian. (Agerpres): Un comunicat al Ministerului Apărării de la Bonn a anunțat că guvernul vest-german a hotărît să-l desemneze în mod oficial pe generalul Hans Speidel pentru postul de comandant suprem al forțelor terestre ale Pactului Atlantic în regiunea Europei Centrale.

Așadar, Speidel: acesta e omul căruia urmează a-i fi subordonate forțele armate americane, engleze, franceze, olandeze, belgiene și vest-germane aflate în această parte a Europei.

Speidel, adică:

— cel care în 1930 conduce în statul major german secția de spionaj în țările apusene, vecine cu Germania;

— cel care, în 1940, ca șef de stat major al corpului 9 de armată, participă la agresiunea împotriva Franței;

— cel care, în iunie 1940, redactează proiectul documentului de capitulare a Franței;

— cel care, apoi, ca șef de stat major al trupelor de ocupație hitleriste în Franța, comandate de von Stulpnagel, a fost autorul a

mii și mii de deportări în lagărele de concentrare, a zeci și sute de condamnări la moarte.

Speidel, adică:

— cel care, într-un „expozeu“ în legătură cu condamnarea la moarte a 3 patrioți francezi, afirma doctoral și definitiv: „Trei condamnări la moarte nu constituie o expiație suficientă“. Stulpnagel și Speidel voiau sînge, sînge mult și într-un ritm accelerat. De aceea, la 16 septembrie 1941, (la 5 zile după „expozeu“), la 20 septembrie, la 22 octombrie și apoi, tot mai frecvent, pe zidurile Parisului au apărut, unul după altul, semnate de Stulpnagel, dar redactate la ordinele și prin grija lui Speidel, *avizele* prin care se vesteau populației actele de represiune menite a pune capăt patriotismului francez. Iată bilanțul a numai 36 de zile:

— la 16 septembrie 1941 au fost împușcați 10 ostatici:

— la 20 octombrie 1941, 12;

— la 22 octombrie 1941, alți 48, — aceștia pentru a „expia crimele celor aflați în solda Angliei și a Moscovei“, printre care și un tânăr de 17 ani, Guy Môquet din Châteaubriant. (Documentele au fost publicate de către *l'Humanité* *dimanche* din 10 februarie 1957).

Speidel, adică:

— cel care, promovat ca șef al statului major al armatei 5, e trimis de către Hitler pe frontul de Est;

— cel care, ca ofițer de stat major pentru misiuni speciale, a condus operațiile armatei a 8-a italiene la Stalingrad, de unde, de altfel, la momentul oportun (vorba vine!) s-a salvat pe el, lăsîndu-și trupele în încercuire;

— cel care, în anii 1943-44, aplicînd, în calitatea ce o deținea, tactica „pămîntului ars“, a aruncat în aer și a pîrjolit numeroase orașe

și sate ucrainiene. „Călăul Voronejului“, — astfel a rămas Speidel în amintirea populației din această regiune ucraineană greu încercată de flagelul hitlerist. Ele, trupele lui Speidel, în vara anului 1942 au prefăcut în ruine și în scrum orașul. Ele, trupele lui Speidel, au ridicat zeci de spînzurători pe străzile Voronejului, în satele și cătunele din regiune. „În timp ce, goneam de pe pămîntul natal haita fasciștilor comandată de Speidel, ea nimicea tot ce era viu, tot ceea ce era mai bun în orașul și regiunea noastră. Au fost aruncate în aer minunatele clădiri ale Comitetului regional de partid, ale Universității, monumentul de pe timpul lui Petru I — magazia de efecte, au fost pingărite și distruse și alte monumente arhitectonice. Baniștii au cărat biblioteca extrem de bogată a Universității, exponatele muzeului etnografic și ale muzeu-

↑
Ca și celelalte popoare ale Europei, germanii cinștii spun NUI războiului. În fotografie: un afiș german antirăzboinic.

←
Aici nu e vorba de un titlu scris pe fotografii de către redacție, ci de o lozincă de luptă a poporului francez, scrisă de patrioți pe un zid.

lui de arte plastice. Nu stau oare unele din aceste piese de valoare în casa lui Hans Speidel, comandantul de astăzi de la N.A.T.O.?” (Scr'soare publicată de *Komsomolskaia Pravda* din 29 ian. 1957).

Palmareșul lui Speidel s-ar mai putea prelungi: e foarte bogat în asemenea isprăvi monstruoase.

E ceea ce a răscolit într-atît memoria popoarelor, ceea ce a făcut să se cutremure de indignare atîtea conștiințe, ceea ce a provocat o adevărată mișcare de masă în Franța, manifestații și proteste în toate țările pe unde a trecut noul comandant al sectorului central N.A.T.O.

Hitler și Speidel....

Speidel și Hitler...

Simpla trecere în revistă (ca să ne exprimăm în termeni militari) a acestui palmareș e suficientă pentru a demonstra că cele două nume sînt de nedespărțit. Tocmai de aceea, scriind despre Speidel, ne-au și venit în minte reportajele de acum 10-11 ani, intitulat dubitativ „Hitler trăiește“?. Numai că ceea ce se scria pe atunci era doar rodul fanteziei dirijate a ziarelor de senzație. Pe cînd astăzi, numirea lui Speidel în comandamentul de la Fontainebleau e ceva maimult decît o farsă sinistră. E una din acele realități monstruoase care violează conștiința întregii omeniri.

Că cei care au făcut-o — conducătorii Pactului Atlanticului de Nord — „au atins prin aceasta coloanele herculeene ale cinismului“, — n-am spus-o noi, ci ziarul britanic *Daily Express*. E un stil întrutotul adecvat unei mitologii contemporane care — precum se vede — numără și ea destui monștri.

Printre ei: Speidel și stăpînii lui.

←
Muncitorii metroului parizian, avînd în fruntea lor foști deportați antifasciști...

İNDEMN *la* DRUM

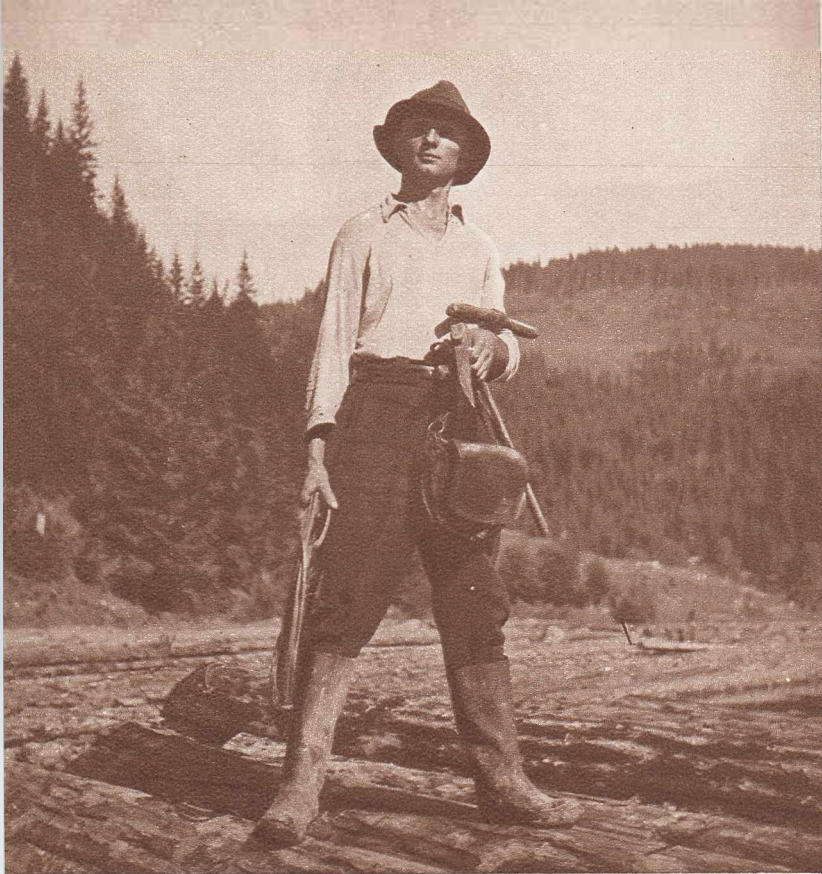
de Sanda NICOLAU

Fotografii de Gh. VULPAȘ, ing. V. SIMPLICEANU, ing. M. ICONARU

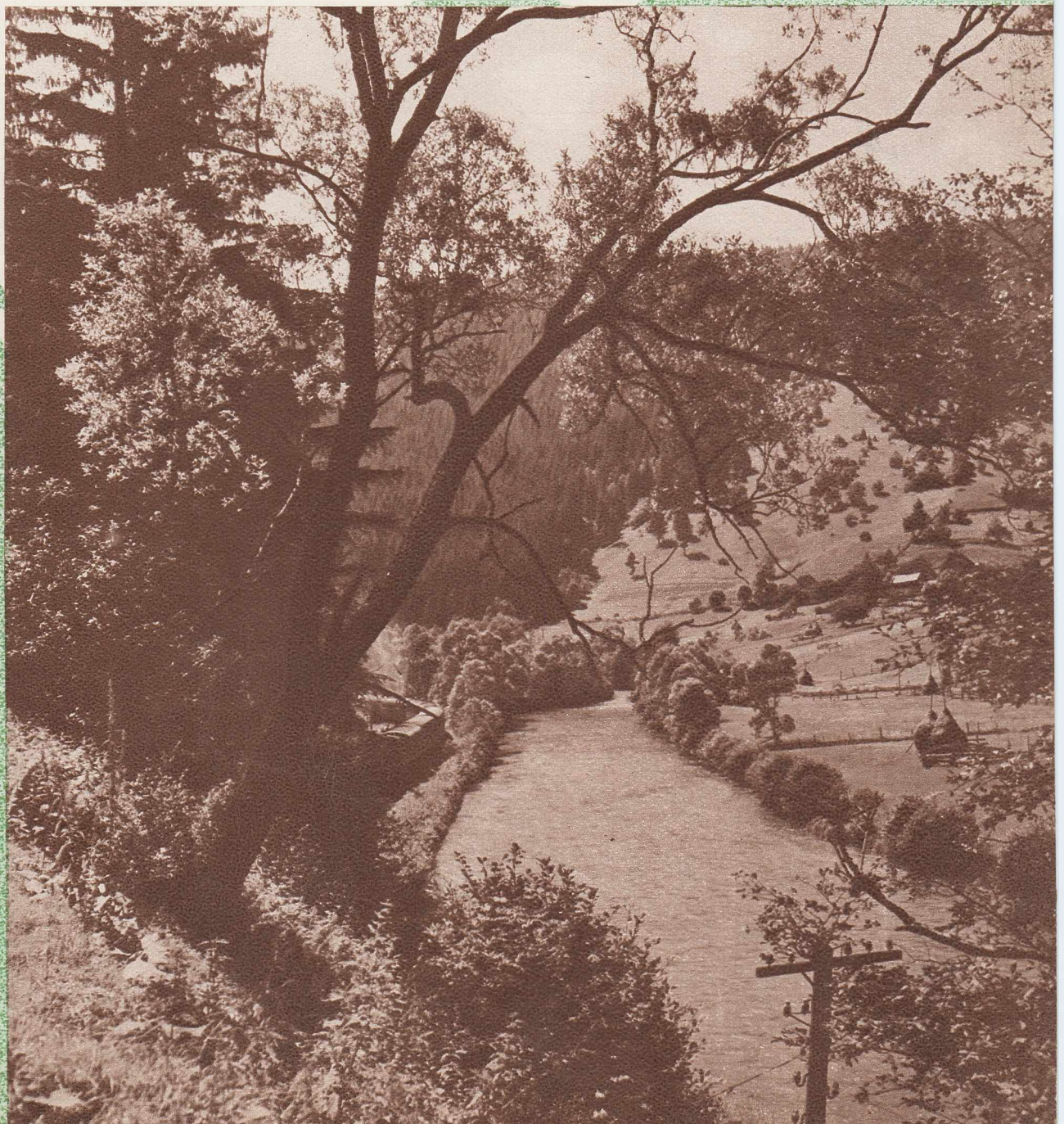
Oricît ai fi cutureierat ceilalți munți, Ceahlăul, prin lirismul tainic al măreției lui, îți va lăsa o amintire deosebită.

Pentru a-i gusta pe deplin frumusețea, călătorule, nu veni cu inima seacă și nu compara, cu mintea rece, Ceahlăul cu ceilalți munți pe care i-ai văzut. Căci toate masivele din Carpații noștri au anumite crîmpeie care seamănă între ele. Peste tot vei găsi un abrupt care să-ți amintească alte abrupturi sau un grup de stînci care să fie surori cu alte stînci aflate cale de cîteva zile mai la miazănoapte sau mai la soare-apune.

Apropiindu-te de poalele Ceahlăului, caută, drumetule, să te dezbraci de toate mărunțișurile cotidiene. Adu-ți aminte de strămoșii tăi care de-a lungul veacurilor, din cele mai vechi timpuri, s-au refugiat, în clipe de grea cumpănă, anume în munții Moldovei. Dacă înspre apus, între Turnu Roșu, pasul Vulcan și afluenții Mureșului, a fost ultima capitală politică și militară a Dacilor, în schimb după distrugerea arma-

Plutaș de pe Valea Bistriței.

Perspectivă pe Valea Bistriței.

telor viteazului Decebal, mii de daci au fugit de cotoșirea romană și s-au tras către frații lor din munții Moldovei. Poate că nu întâmplător, Dochia, ultimul vlăstar al regelui învins, a fugit și ea la poalele Ceahlăului . . .

Până azi istoricii n-au putut lămuri pe deplin unde anume era situat Cogheonul, muntele sfânt al geto-dacilor. S-ar putea ca tocmai Ceahlăul să fi fost, după credința geto-dacilor, adăpostul pe pământ al zeului proroc ZAMOLXE și tot aici să fi stat marele preot, care trăia retras în peștera dintre culmi unde poposesc doar norii și vulturii.

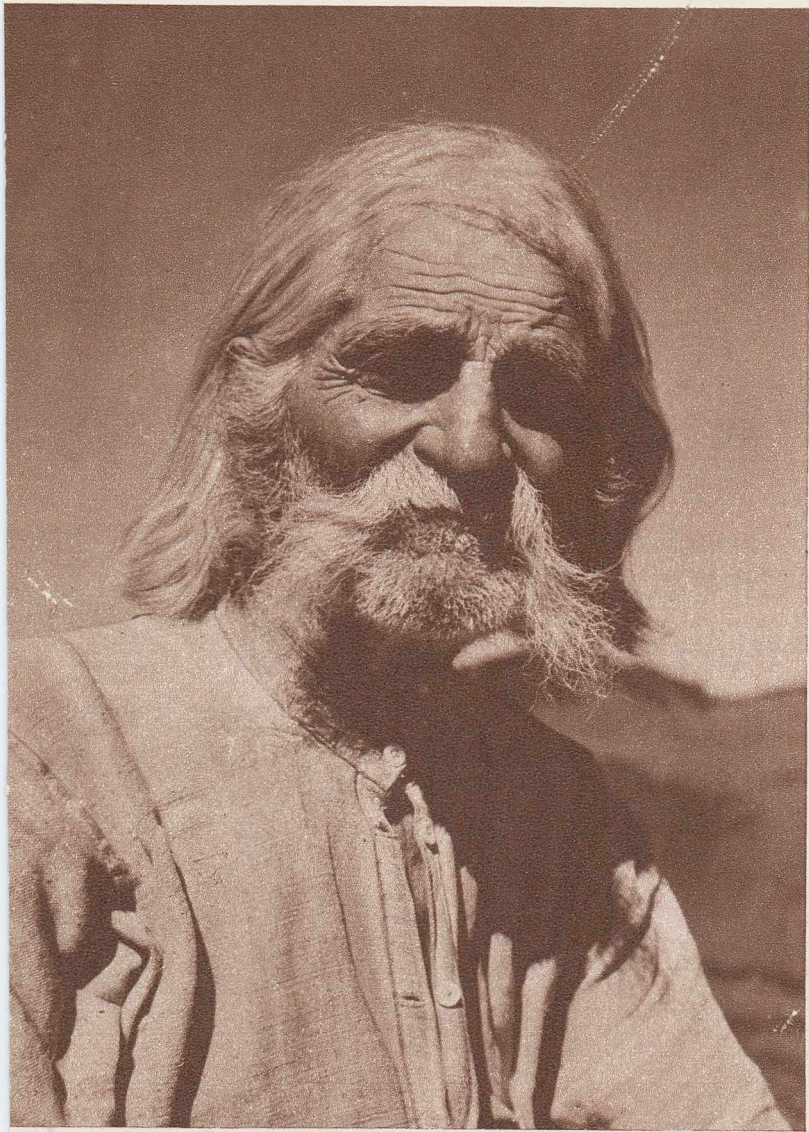
Herodot, de la care avem primele însemnări despre geto-daci, spune că profetul și apoi zeul Zamolxe s-a retras pe un munte singuratic și prăpăstios, locuit numai de vulturi. Istoricul Strabo (născut în anul 60 înaintea erei noastre) precizează că Zamolxe s-a retras pe muntele sacru Kogaeonum, numit și Co-gajon.

Intemeiată putem socoti și părerea istoricului francez C. d'Amville care consideră muntele Kogaeonum, situat în Carpații Moldovei, deci

**Virful Toaca din
Ceahlău**

**Vedere de pe înălțimea
baraajului hidro-
centralei „V.I. Lenin“**

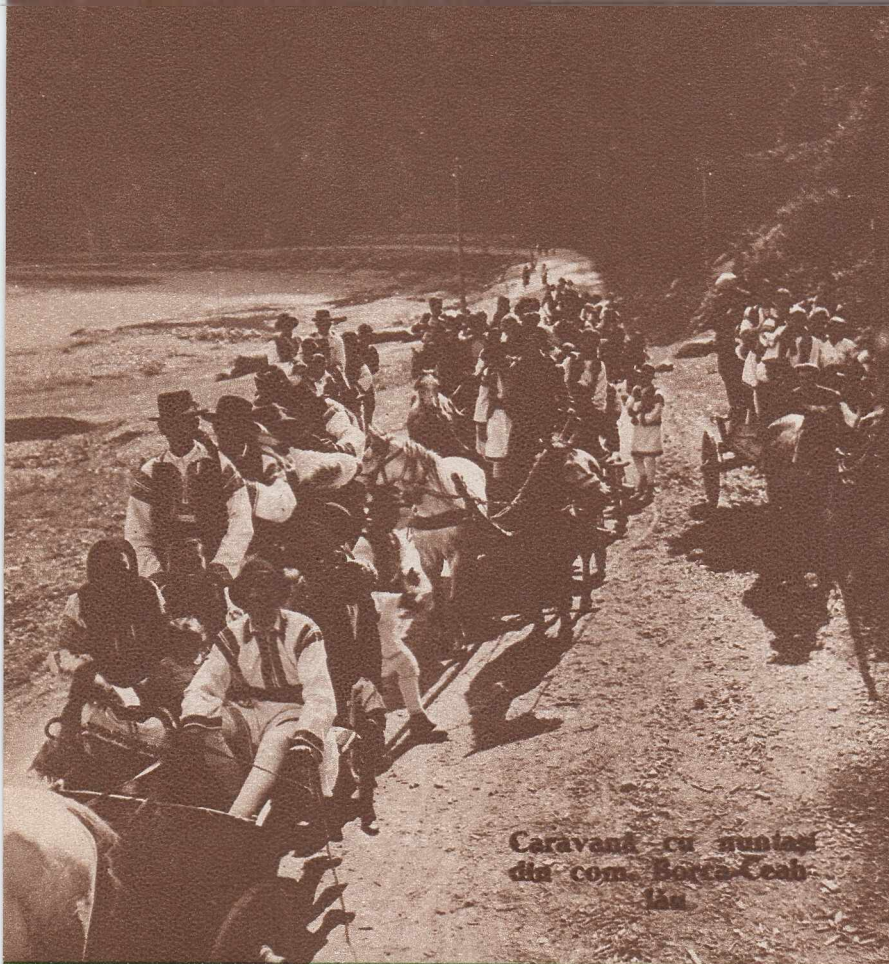

**Moș Harion Moraru
din Clocănești.**

il recunoaște în Ceahlăul de astăzi. Or, nici un masiv muntos din țara noastră nu este atât de bogat în legende istorice. Numai aici există o sărbătoare a muntelui, hramul Ceahlăului. Și acest hram se serbează într-un fel care mai mult amintește de obiceiurile păgâne decât de cele bisericesti. Anume, în mijlocul verii, după secerișul grâului, la 6 august, țăranii din toate satele vecine urcă de cu seară potecile muntelui. Ei rămân aici peste noapte, aprind focuri, cîntă și se ospătează.

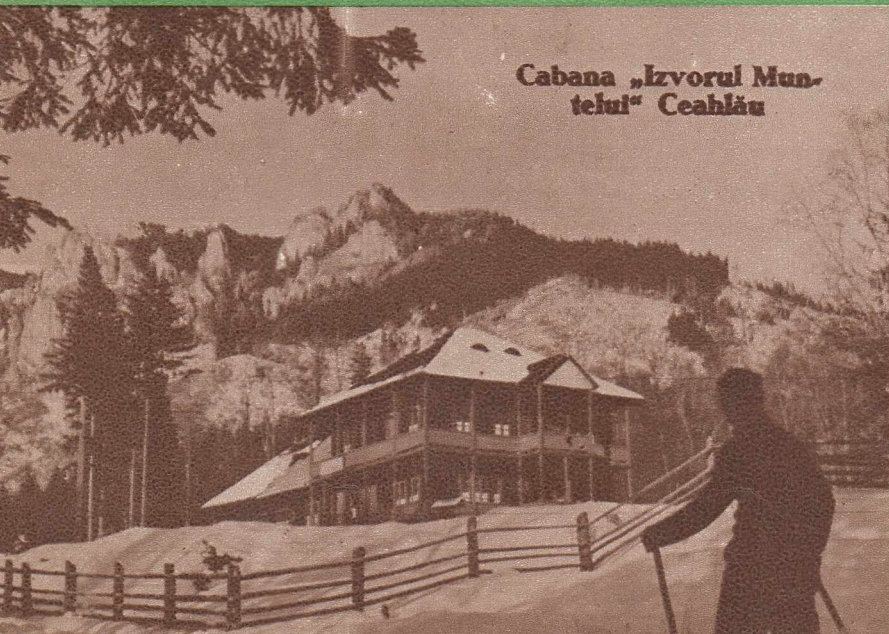
În masivul Ceahlăului, fiecare piatră, fiecare izvor are o legendă, un tîlc ascuns, tîlmăcit și povestit din gură în gură de la străbuni la nepoți. Poate multe s-au uitat, poate că multe s-au schimbat trecînd, prin mîntea și încipuirea a sute de povestitori, dar fiecare basm a pornit o dată de la un sîmbure de adevăr, de la o bucurie sau o suferință a unui om viu.

Caravană cu muntași
din com. Borca-Ceahlău

Un răsărit de soare vă-
zut la 1800 m.

Cabana „Izvorul Mun-
telui” Ceahlău

Aici, la tot pasul, simți cum poezia și cântecul popular izvorăsc în forme mereu noi și mereu mai frumoase. Aici trăiește aievea „baciul moldovean” din Miorița, care în fața morții nu simte nici teamă și nici părere de rău, a.doma ca strămoșii geto-daci, care prin curajul lor au uimit pe romani, stăpînitorii lumii antice.

★

Un tablou caracteristic Ceahlăului este acela al stîncilor dăltuite în chip de statui ciudate, care dau muntelui un aspect de templu și pe care le întrezărim în Picioarul Creaștăturii, pe sub vîrfurile Toaca, în Ocolașul Mare sau în Turnu lui Budu, precum și bogăția vegetației pe care o întîlnim pînă în zonele superioare ale masivului. Aceste două elemente găsesc în masivul Ceahlău o îmbinare de un lirism desăvîrșit, grăitor pentru orice călător.

Nici unde tabloul strălucitor al primăverii nu are atîta grai ca în poienile dimprejurul masivului. Viața își știe pretutindeni ca la un semnal ciudat. Pe platoul înzăpezit încă, fructele de merisor scînteiază în soare alături de peticele de omăt. Pe stîncile dezgolite apar colonii întregi de flori violacee. Fiecare pas ne dezvăluie privescînd neașteptate. Acest sentiment îl va trăi fiecare turist care, după ce parcurge spre Ocolașul Măgurele împădurite, pline de bolovani și pietriș, va trece în lumea blîndă a pășunilor alpine.

Nici unde ca pe Ceahlău tabloul vegetației bogate, pe timpul verii nu are atîta armonie, cum nici unde ca pe Ceahlău toamna nu întîlnești o simfonie mai amplă a nuanțelor ei specifice.

La poale, pădurile de fag foșnesc în rugina toamnei, în timp ce sus, pe Polițele cu Crini și în balcoanele de pe abruptul Ocolașului Mic, crinii se pregătesc pentru marea sărbătoare a culorilor. În acele zile, Ceahlăul înflorește, parcă se împodobește pentru ultima oară înaintea scării zăpezilor.

Iarna cuprinde în împărăția tăcerii sale pădurile nămețite, apele se furișează sub ghețuri, glasul firii încremenește. Urșii se adăpostesc în viziunile lor. Numai ciutele își fac drum prin potecile troienite din Picioarul Răchitiș, spre conurile de brad preferate.

Apoi, din nou, semnalul ciudat care prevestește venirea primăverii se anunță în glasul pișigoilor, din nou cocoșii de munte își pierd simțul conservării și dau tîrcoale tîrlelor de prin Ocolașul Mic. Din nou primăvara se așterne în glasul apelor, în cîripitul păsărilor, în coloniile violacee ale primelor flori de pe stîncile Ocolașului și vîrfurile Toaca, Panaghia și Piatra Lată.

Acum turiștii împînzesc potecile care în timpul iernii au fost cercetate de puțini vizitatori, fii temerari ai muntelui.

Și nu greșim dacă vom spune că orice turist care a bătut potecile masivului, în fața acestor frumuseți, devine un mic filozof, cum nu vom greși nici atunci cînd vom asemui muntele cu un prieten drag, cu o ființă cu care ne contopim. Iar muntele ne dă, atunci cînd îl înțelegem, puritate, încredere și forță.

★

În drumurile noastre pe Ceahlău vom întîlni adesea și zile cu furtună, zile în care masivul devine dușmănos și rece. Învăluit în perdeaua negurilor, Ceahlăul stă ascuns în faldurile reci și umede ale ceții. Atunci glasul vîntului are un farmec ciudat. Se tînguie năprasnic printre ierburi și stînci. Se dezlănțuie asupra-ne cu furie. O clipă ne trece prin minte amintirea cine știe a cărui basm, în care eroii sîntem noi înșine. Ne se pare că străbatem țara unui zmeu care scoate aburi și foc, fără conștientă nire pe nările lui nevăzute. Sforțările pentru a rezista puterii vîntului sînt mari, istovitoare. Pe șeaua muntelui, pe lângă Piatra Lată, cît și pe porțiunea dintre Toaca și Lespezi, puterea vînturilor este fără de seamăn. Fuiorul cezurilor se frămîntă puternic peste abisurile jgheburilor, iar vîntul se destramă cu furie. Sosește apoi clipa în care cortina negurilor trasă ca de o mînă nevăzută, lasă privirilor adîncurile colorate pe care le vedem într-o strălucită limpezime. E clipa în care rămînem încremeniți în fața mărețului tablou al desăvîrșirii naturii, din care nu lipsese vigoarea abrupturilor prăpăstioase, nici gingășia poienilor și nici tăcerea pădurilor.

★

De neuitat vor rămîne în amintirea turiștilor care au urcat Ceahlăul răsăritul și asfințitul de soare. Complet izolat de ceilalți munți mai înalți, Ceahlăul domină de jur împrejur întreaga țară. Răsăritul soarelui privit chiar de pe platoul din fața cabanei Dochia, ne dezvăluie parca adevăratul sens al nașterii unei zile noi. Scrutînd zarea pînă departe ne se pare că ne umplem ființa cu o sevă nouă, trasă din bătrînul Ceahlău această cefate străveche și mîndră.

Privind răsăritul, călătorul numără, cucernic parcă, o dată cu muntele orele și clipele care bat la poarta lumii. Bătrînul Ceahlău se înalță tăcu și semeț din marea de cețuri, care plutesc în văile din jur. Pe fruntea lui brăzdată se odihnesc primele raze ale soarelui, de unde, apoi, coboară spre văi și, topind abureala dimineții, trezesc la viață toată firea.

Dinspre valea unde pîraul Izvorului Muntelui își aduce prinosul apelor lui râului Bistriței, se ridică alte și noi acorduri ce se împletesc cu această simfonie a firii. Ele marchează un început de eră nouă. Dacă ei mii de ani în urmă — în timpuri preistorice — aceste meleaguri au cunoscut primele așezări făcute la adăpostul muntelui, azi aceiași oameni dar cu alte firii. năzuințe și conștiință, elădesc începutul unei ere noi.

În fața apelor Bistriței, oamenii ridică, cimentat în conglomerat artificial, un alt Ceahlău. Construcția lor le va aduce în plus bucurie hrană, belșug. Prin îndrăzneala minții lor, oamenii vor încinge poale Ceahlăului — atît cît ochii pot cuprinde înspre geana răsăritului — cu un brîu larg de ape. În aceste ape, Ceahlăul își va oglindi mărețul contur. Alături de Ceahlăul munte, desăvîrșita creație a naturii, va sta și Ceahlăul — construcție — minunata creație a omului: barajul, uriaș colos de beton. Ca o unitate de măsură a forței vremurilor noastre.

Scrisoare de recomandatie

— schiță —

de Cornel BOZBICI

Ilustrație de Tia PELTZ

Cunoașteți voi strada Stelei de Sud?... Nu? Ei, se vede că picioarele voastre n-au bătut niciodată praful periferiei. La drept vorbind nici eu nu vă cunosc, nu v-am văzut abătându-vă pe sub gutuii care aruncă umbră acestei străzi.

Dar ce ne împiedică să facem cunoștință? Uite, eu mă numesc Pavel Cric. Mă puteți întâlni în fiecare seară la ora șapte în fața marchitanăriei lui Sava Ioachim. De veniți mai târziu, vă privește; eu nu aștept pe nimeni. Și asta zău că n-o fac din răutate sau din mândrie. Nu, nu! Nu e o taină pentru nimeni că la ora cind soarele se scaldă în apele galbene ale Nadășului, eu și cu Felicia o luăm câținel spre pîrau, să facem baie. Un singur om nu știe, chiar dumnealui Sava Ioachim, în vitrina prăvăliei căruia privesc deseori, căci Felicia, pe care eu o iubesc — și această iubire n-am ascuns-o niciodată — e fata lui Sava.

Intr-o zi, pe cînd mă uitam pentru a nu știu a cîta oară la mosoarele cu atîta multicoloră, la nasturii de sedef și la panglicuțele de culorile curcubeului, așteptînd-o pe Felicia, Sava m-a luat de mîncă și m-a băgat după tejghea.

— Cric, băiatule, îmi zise, de ce ai tu pistrui pe vîrfurile nasului, cînd în băcănia lui Fărșac toată ziua servești mușteriii cu făină nula și-ar trebui să-ți fie și nasul alb?

Simțeam că marchitanul vrea să ridă de mine și nu știam ce să-i spun pe loc. Mi-am adus aminte ce mi-a spus mama o dată și i-am răspuns:

— Sînt moșteniți de la tata. O pereche de pantaloni cu bretele și pistruii ăștia, atît mi-a lăsat.

— Hm, nu ești prost, țică, mi-o întoarse marchitanul. Apoi încruntîndu-se și apucîndu-mă de urechi, m-a întrebat: de ce te ții toată ziulica de cozile Felicieii?

— Zău că n-o trag de cozi, i-am răspuns speriat, neînțelegîndu-l ce vrea și aducîndu-mi aminte că, mai demult, într-una din seri, într-adevăr am scuturat-o. Dar ea mi-a promis, eu cerîndu-i iertare, că nu mă pîrăște nimănu.

— Nu așa, Cric... Să-mi spui mie: nu cumva i-ai pus gînd rău, adică...? (Aici marchitanul s-a încurcat puțin, l-am simțit eu...) Mă, tu știi cine sînt eu?

— Domnul Sava Ioachim, marchitanărie și obiecte mărunte, firmă...

— Comerciant, măgarule, comerciant! Urechea dreaptă îmi vîjiia de durere. Holbam ochii la el, fără să înțeleg ce vrea de la mine.

— Co-mer-ciant! am țipat.

— Așa, țică, comerciant! Cu onoare în cartier, bagă de seamă. Respectat de opt străzi. Cucoanele majurilor, fetele funcționarilor, toate cumpără de la mine. Acum bag' de seamă, măgarule: fata mea nu-i de nasul tău, am s-o dau după un antreprenor! Tu, ucenic de băcănie, n-ai ce căuta în casa mea. Și să nu te puie sfîntul s-o îmbeți de cap...

Așa mi-a spus. De atunci o iubesc și mai mult pe Felicia. Și în fiecare seară o aștept, ascuns după stivele de scinduri ale depozitului Stork.

Cînd o zăresc în pragul ușii prăvăliei, cu rochița pepită, cu cozile răsfîrînte pe piept, înșin trîlul priveghetorii și mă strecoar plîna la colț. Apoi alergăm de ne sfîrșie tălpile pe străduțele mici, pînă cînd apa galbenă a Nadășului ne răsare înainte, lenevoasă ca cucoana domnului Fărșac, patronul meu.

La începutul lui august, în ziua cînd am împlinit cincisprezece ani, ne-am oprit cu Felicia la umbra unei salcii pe malul Nadășului. Ne-am așezat pe pajiștea moale și am rugat-o să închidă ochii, promițîndu-i că o să-i arăt apoi ceva.

Pleoapele s-au lăsat peste ochii ei verzui și atunci am sărutat-o.

— Vai!

Atît a spus. Și sînt sigur că numai eu sînt de vină pentru că am sărutat-o prea în fugă. Dar era de acum târziu, deschisese ochii.

— Tu... îmi zise dînsa.

— Da, i-am răspuns plin de mîndrie, eu, Felicia, am împlinit astăzi cincisprezece ani.

Și știind că ea are doar paisprezece, am simțit deodată că hotărîrile mele au o valoare nemărginită.

— Te iubesc, i-am spus răspicat.

— Tu nu-ți iubești mama? Părea nedumerită auzind cuvintele mele și văzînd cît sînt de întristat: de ce n-o iubești?

Trei zile n-am mai văzut-o. Căram saci și lăzi cît era ziulica de mare în magazia lui Fărșac și mă întrebam: oare înadins mi-a pus întrebarea sau nu?... Mă iubea cu adevărat, sau ocolise să-mi răspundă? Știam eu ceva despre șiretenia femeiască. Biră Gheorghe, celfa domnului Fărșac, care se pomăda și-și stropea fața, cămașa și părul cu parfum în fiecare simbătă seara, mi-a spus de multe ori:

— Cric, Cric, tu ține minte: fetele-s ca măgelele, nu bagi bine de seamă, le scapi printre degete. Asta-i una. Fetele-s ca iluzia optică: le vezi într-un fel și ele-s în altul. Asta-i a doua. Fetele nu-ți spun niciodată „te iubesc“, pentru că le bate mama. Asta-i a treia...

Astă dată o fi avînd dreptate Biră, că încolo e un mincinos de îngheață apele și-un lingău clasa-nții.

A treia zi era duminică. Ascuns după scindurile lui Stork, o așteptam pe Felicia. Aveam în buzunar o legătură de smochine pe atîta și-un purcel de ciocolată, toate cumpărate pe banii mei. Plănuisem ca s-o tulim în parcul public, s-ascultăm fanfara militară, să privim bărcuțele albastre de pe lac și să intrăm în încăperea cu oglinzi a cercului Dollo-Mollo, unde toți copiii au nasul ca o pară. Venisem se vede cu mult timp înainte și-mi pierdusem răbdarea așteptînd. Dar iată, în sfîrșit, că Felicia se ivește în porțiță, îmbrăcată într-o rochie albastră, cu o pălăriuță cu panglicuțe așezată în vîrfurile capului. Fluier. Dar ea parcă nu mai aude trîlul. Își întoarce spatele și face cuiva semn cu mîna. Vai ce necaz s-a abătut asupra mea! Fluier din nou și nu mint cînd vă spun că, de m-ar fi așezat cineva pe-o crenguță în grădina, să-i cînt la fereastră, ar fi jurat că sînt o adevărată priveghetoare. Nu termin bine, cînd zăresc cărnurile doamnei Sava și mustățile dușmanului meu, marchitanul. Îi văd cum o iau pe Felicia de mîna și pornesc căținel spre oraș... Doamne, doamne, cît de întristat eram! Mi se topise și purcelul de ciocolată în buzunar...

Cum am ajuns acasă nu mă întrebați. N-am plîns, deoarece nu știam că pentru asemenea lucruri trebuie să verși lacrimi. Îmi era însă tare urît și mă simțeam singur. Încetul cu încetul crescîu în mine un fel de dușmănie. Mi-am zis: eu sînt sărac și slab. Nici bretelele și nici pantalonii tății n-o să mă facă mai bogat de-o să-i ajustez și o să-i îmbrac. Pe cînd Felicia e fata marchitanului. Marchitanul are prăvălie și bani. Deci, nu ne asemănăm. Sava are s-o mărite pe Felicia după un antreprenor cu bani mulți... De ce nu m-aș face și eu antreprenor? Și din clipa aceea m-am pregătit sufletește pentru meseria asta.

II.

Fărșac scria în salon o scrisoare. Eu așteptam în antrefel cu nerăbdare. Mîine plec la Bucu-

rești să devin antreprenor, iar patronul ticluiește o scrisoare de recomandare pentru mine.

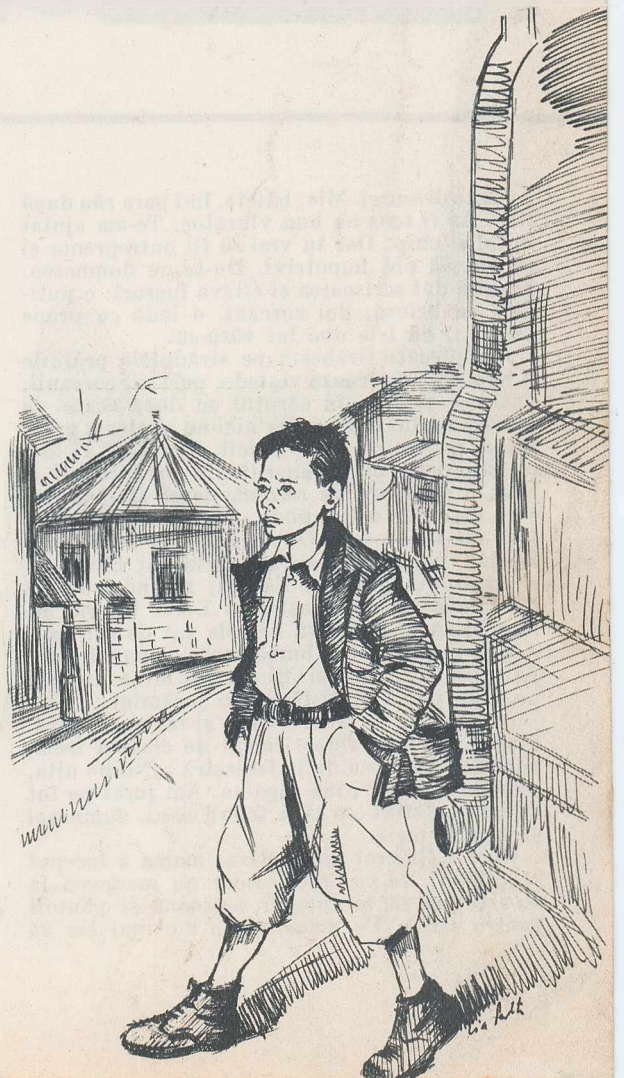
Patronul întirzie cam mult. Bag seama că nu-i prea isteț la scris, dar la socoteli și învîrteli e dat dracului. Anul ăsta s-a mutat în casă nouă. Și ce casă...

Mă uitam pe fereastră, că altceva mai bun n-aveam ce face. Iată și toamna... Cad frunzele gutuilor din grădina patronului, una câte una. Cerul însă e tot albastru, ca și astă-vară. La noi în oraș toamna e totdeauna lungă. Ce bine ar fi s-o iau pe Felicia de mîna și să ne plimbăm către seară pe străduțele cartierului nostru, cînd soarele scapătă! N-am văzut-o pe Felicia de două luni. Dar nu-i nimic, am să mă întorc din București antreprenor și atunci ne vom plimba iară. Numai gîndindu-mă simt cum inima-mi bate mai tare. Ce bine o să fie, ce bine!... O să-mi pun la gît o „rîndunică“ cu buline albe. De alaltăieri am lăsat să-mi crească mustăți. Sînt doar cîteva fire, abia se văd, dar pînă la întoarcere o să am o mustață adevărată, de bărbat. Baston nu-mi cumpăr, cum m-a sfătuit Biră, pentru că nu-mi place să fiu englez. Toți burtoșii care se învîrt pe la cafenelele din oraș poartă bastoane și fac pe englezii. Dar o cămașă cu guler tare, mare și alb, o cămașă cu piepții scrobîți tot o să-mi iau. Și atunci, într-o duminică...

— Cric, Cric...

Mă striga patroana. Am intrat în salon. Patronul se legăna într-un scaun ce-i zice *balansoar* și flutura un plic galben.

— Uite, Cric. Pe vîrfurile mele îl găsești la adresă.

CE ESTE ACUPUNCTURA ?

— O terapeutică străveche și mereu actuală —

Europa face cunoștință cu milenara terapeutică

...Sintem în anul 1901. Un tânăr european debarcă pe coasta Cees-

tului Imperiu, cu imensă bucurie, dar și cu o strângere de inimă. Cu bucurie, fiindcă încă din copilărie îi cunoaște și-i iubește pe chinezi, dar cu strângere de inimă,

fiindcă recenta răscoală a Boxerilor i-a arătat adevăratele sentimente ale Chinei, ura ei neîmpăcată față de colonialiștii europeni.

Acest tânăr este George Soulie de Morant, proaspăt numit în diplomația franceză și trimis în China, tocmai pentru cunoștințele lui sinologice.¹⁾

Încă din copilărie începe studiul limbii chineze vorbite și scrise, învățând cu o prietenă a familiei sale, profesoară de sinologie la Sorbona; aceasta îi insuflă treptat dragostea și admirația față de marele popor asiatic, cu o civilizație și cultură mult mai veche decât a europenilor, și-l introduce în studiul filozofiei și istoriei chineze. Aceste aprofundate studii de sinologie — de dragul cărora renunțase la medicina pe care o studia — îl fac ca la debarcarea sa să fie perfect familiarizat nu numai cu limba, dar și cu complicata etichetă chineză, și-i permit să intre foarte repede în relații de prietenie cu localnicii.

În momentul sosirii sale, Pekin-ul era bîntuit de o epidemie de holeră; Morant văzu murind în câteva ore pe doi dintre servitorii săi, în ciuda tuturor îngrijirilor pe care le primiseră din partea medicilor coloniei albe. Cu amintirea vie a acestor victime, el vizită curînd spitalul orașului. Și acolo îi fu dat să vadă un lucru care-i schimbă din temelie viața și pre-

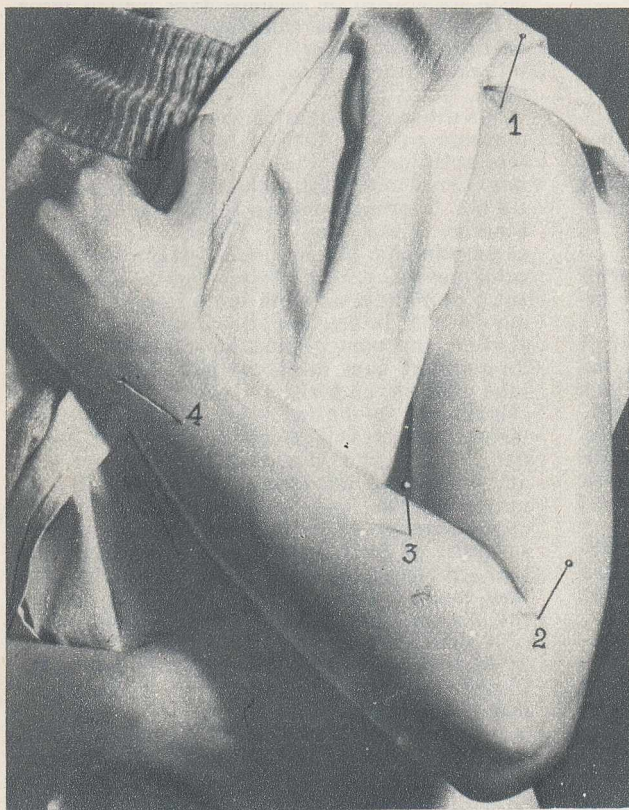
ocupările. În fața ochilor săi uimiți, un medic chinez—Iang—reuși, cu ajutorul unor ace înfipte în pielea bolnavilor, să le oprească în câteva clipe groaznicele simptome ale holerei: crampele, vărsăturile și diareea, în fața cărora medicina europeană era neputincioasă. Era vorba de o terapeutică cu totul și cu totul deosebită; era vorba de acupunctură.

Morant îl cunoscuse pe medicul chinez, se împrietenise cu dînsul și, nu peste multă vreme, începu, cu ajutorul lui, studiul acupuncturii. Mai târziu își completă studiile cu doctorul Ciang și, după o vreme, începu să practice la spitalul din Yun Nan-fu noua metodă, obținînd și titlul de medic acupunctur.

Întors în Franța prin 1920, Morant împărtăși experiența sa unui cerc de medici și ținu să-și sprijine noua metodă pe probe concrete. Cazurile pe care le trată confirmară medicilor europeni eficacitatea metodei. Și, în 1933, printr-o comunicare făcută la Societatea medicală a Spitalului din Paris de către doctorii Flandin, Macé de Lépinay și Ferreyrolles, lumea medicală europeană făcu cunoștință în chip oficial cu milenara terapeutică chineză.

De cînd datează acupunctura?

Această metodă este utilizată în China din cele mai îndepărtate timpuri. Primul tratat de acupunc-

Acele așezate pentru o nevralgie brachială (dureri ale membrului superior)

¹⁾ Sinologia este studiul limbii și literaturii chineze, al obiceiurilor, instituțiilor și istoriei poporului chinez.

Ai să te descurci. Mie, băiete, îmi pare rău după tine. Aș fi scos un bun vânzător. Te-am ajutat în fel și chip. Dar tu vrei să fii antreprenor și eu nu mă pot împotrivi. Du-te cu Dumnezeu. Și mi-a dat scrisoarea și câteva lucruri: o putinică cu brînză, doi curcani, o ladă cu prune uscate... Să i le duc lui văru-su.

Am plecat. Grăbeam pe străduțele prăfuite și năpădite de frunze veștede, purtînd curcanii, putinica și lada în căruțul cu două roate de la băcănăria lui Fărșac. Da'nici nu simțeam greutatea, pentru că eram fericit. Voi n-ați fi fost fericiți dacă în buzunarul din dreapta ați fi avut o scrisoare de recomandare? O scrisoare care deschide o ușă unde, după câteva clipe, o față îți zîmbește... O, cit eram de fericit! Și trecînd pe lângă marchitanăria lui Sava am sărutat-o în gînd pe Felicia, rugînd-o să fie răbdătoare și să m-astepte. L-am înjurat pe marchitan și pe toată breasla lui de scriboși. Am să-ți arăt eu ție, burtă-verde cu panglicuțel! Așteaptă și ai să vezi! Și am pus mina dreaptă pe plic, parcă aș fi făcut un jurămint.

Seara eram în tren. Venise și mama la gară. Singur într-un compartiment de clasa a treia, vorbeam cu dînsa de la fereastră. „Nu ne uita, scumpul mamii“, mă ruga ea. Am jurat pe tot ce am mai sfînt c-o să le trimit bani, dumnezeii și surorii mele.

Cînd a fluierat locomotiva, mama a început să plîngă. De ce, oare? Doar nu mergeam la moarte! O să le cumpăr paltoane și pantofi pentru iarnă. Pe mama n-am s-o mai las să

spele rufe pe la cucoanele majurilor. Iar Anei, sora mea, îi voi lua cea mai frumoasă rochie pe care o voi găsi în oraș. Atunci de ce plînge? O dată poate voi ști și acest lucru. Însă niciodată n-am s-o mai iau pe mama la gară cînd plec. Lacrimile ei mă înspăimîntă. Și dacă voi aveți mame ca a mea, eu vă sfătuiesc, înainte de a pleca, rugați-vă să vă petreacă doar pînă la porțița casei. Căci nu este ceva mai dureros pe lume ca o mamă pe care o vezi plîngînd cînd trenul părăsește gara.

Am privit din fereastră pînă cînd dînsa s-a pierdut printre lumea care flutura batiste. Era singură și mică, cu un palton cafeniu, decolorat.

Apoi m-am trîntit într-un colț și am plîns. Mă trezi din amorțea bercul din tavanul compartimentului. Am scos ușor plicul, și-am citit adresa, scrisă cu creion chimic: „Domnu'ui Vasile R. Fărșac, comerciant, str. Poterei nr. 18. București“. Într-un colț, o altă adresă: „Str. Batiștei 208“. Aici era prăvălia. Cunoșteam adresele pe de rost, de-atîtea ori le citisem. Nu mă răbda însă inima să nu le văd din cînd în cînd. Asta îmi dădea curaj și simțeam o fericire nemărginită. Aș fi vrut mult să știu ce scrisese patronul. Am ridicat plicul în dreptul luminii, poate astfel voi desluși măcar cîteva cuvinte. Prin hîrtia groasă nu vedeam nimic...

Se aprinsese în mine o curiozitate ce mă îndemna să deschid plicul. Mă luptam din răsuțeri să îndepărtez acest gînd, care creștea mereu, fără stavili. Ce-o să zică vărul patronului?... N-o să știe... Am să lipesc plicul la loc...

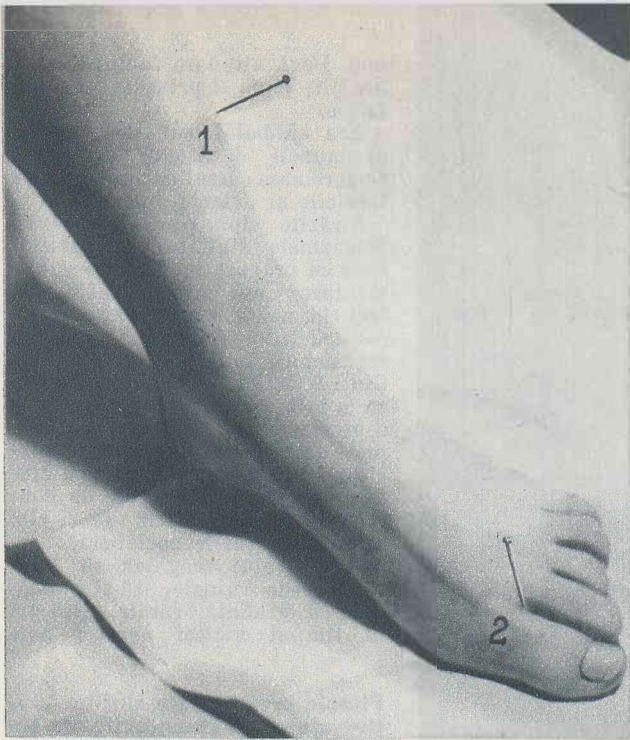
Și l-am deschis.

Citeam. Îmi era rușine cu fiecare rînd pe care îl buchiseam. Patronul scria despre afaceri, despre familie, despre cele ce-i trimețea. Numai despre mine nici un cuvînt... Întorceam filele deznădăjduit. Ba uite... „N. B.“... Apoi trei rînduri: „Băiatul cu scrisoarea și lucrurile a lucrat la mine. Să nu-l ții în casă cumva, că-i put picioarele.“

Atît despre mine în „scrisoarea de recomandare“...

III

Dacă treceti după ora șase pe strada Stelei de Sud, cu siguranță că mă veți întîlni. Cînd o să vedeți un băiat îmbrăcat într-o salopetă înnegrită de ulei, cu fața acoperită de funingine, să știți că sînt eu. La ora aceasta trec spre casă. Lecuindu-mă de antreprenorie, primăvara am șters-o din orașul acela mare și frumos. M-am angajat aici, la C.F.R., la cazangerie. Trec în fiecare seară prin aceste locuri și de fiecare dată întorc capul de la prăvăliile care s-au deschis, ca ciupercile, la colțuri de stradă. Meșterul Ilie zice despre ciupercile astea că-s micul capital. Or fi, eu știu însă una și bună: că mi-e scîrbă fără de margini cînd văd un băcan sau un marchitan. Doar de Felicia uneori seara mi-e dor și aș vrea s-o iau de mină și să alergăm spre riulețul cu ape de ceară. Ilie zice că asta înseamnă iubire. Dar sînt sigur că și dorul acesta va trece cu timpul...

Acum acele sînt așezate pentru o colică de ficat.

tură al lui Nei Tsing, cuprinde date din secolul al XXVIII-lea dinaintea erei noastre. Pe vremea aceea nu se cunoșteau metalele și înțepăturile erau făcute cu ace de jad polisat. Din documentele ce s-au păstrat pînă în zilele noastre, reiese că între anii 2757-2696 î.e.n., metoda era deja perfect pusă la punct, iar în 1027, pentru a se păstra mai bine topografia exactă a punctelor pielii ce trebuie înțepate în diferite boli, Oang Oé Te a construit o statuie de bronz pe care a însemnat toate punctele folosite.

Născută dintr-o îndelungă și adîncă observare și analiză a trupului omenesc, analiză dublată de un spirit de sinteză caracteristic poporului chinez, acupunctura a fost interpretată totuși milenii și milenii în chip mistic, explicîndu-se efectul înțepăturilor printr-o concepție metafizică pe care o intitulăm în chip de interesantă curiozitate. Este concepția dualistă yang-inn, potrivit căreia aceste două valori (yang și inn) care guvernează universul, sînt în permanentă opoziție, așa cum sînt ziua cu noaptea, frigul cu căldura, lumina cu întunericul. În medicina veche chineză, toate fenomenele fiziologice, în echilibrul lor, erau explicate în lumina concepției yang-inn. Yang-ul reprezintă activitatea organismului, arderile din țesuturi și, în general, sistemul de cheltuială a energiei; inn reprezintă, dimpotrivă, repausul, asimilările și, în general, sistemul de cruțare a energiei. În concluzie, potrivit principiilor medicinilor vechi chinezi, sănătatea corpului omenesc ar fi rezultat din echilibrul perfect între cele două forțe — yang și inn. Rolul acelor din acupunctură era deci acela de a restabili acest echilibru, o dată perturbat.

Milenii de-a rîndul Chenn Tsiu Fo (denumirea chinezească a acupuncturii) a reprezentat terapeutică de bază a străvechii medicine chineze. Timpurile moderne au introdus apoi în China medicina europeană și vechea metodă a fost vitregită, îndepărtată din cercurile oficiale și lăsată să decadă.

Odată cu instaurarea puterii populare acupunctura a fost repusă în drepturile ei legiti-

me și recunoscută oficial. Insuși președintele republicii, Mao Tzedun, invită pe medicii chinezi de formație occidentală să învețe acupunctura, să o studieze, să o interpreteze științific și să colaboreze cu acupunctorii pentru a-și îmbunătăți rezultatele. În sfîrșit, în 1949 ia ființă Institutul experimental de acupunctură din Pekin și, o dată cu el, se înființează asemenea servicii în întreaga Chină.

Baza științifică a metodei

Acupunctura se bazează pe reflexul nervos. Prin înțeparea pielii în anumite puncte foarte bine determinate, dictate de maladia respectivă și mai ales de reacțiile individuale ale bolnavului, se pot vindeca diferite boli funcționale²⁾, adică acele boli care nu au la bază un substrat lezional.

Am spus mai sus: „anumite puncte bine determinate, dictate de maladia respectivă” — nu întâmplător. Căci între aceste puncte și anumite organe interne există o legătură; punctele cutanate (de pe piele) sînt legate prin intermediul sistemului nervos de anumite organe interne, cărora le corespund ca atare.

Această legătură este realizată pe calea reflexului nervos, a arcului reflex, acel circuit nervos declanșat de o excitație, ce are drept urmare o reacție mai slabă sau mai intensă, mai limitată sau mai întinsă. Reflexele, așa cum au arătat Secenov și Pavlov, guvernează atît activitatea scoarței cerebrale, cît și activitatea întregului organism; ele reprezintă cheia universală care explică corelația între diferitele segmente ale organismului și între organism și mediul înconjurător.

Cunoscînd aceste lucruri ne putem da seama care este mecanismul fiziologic de acțiune al acupuncturii;

²⁾ Boli ce apar ca urmare a funcționării defectuoase a diferitelor organe.

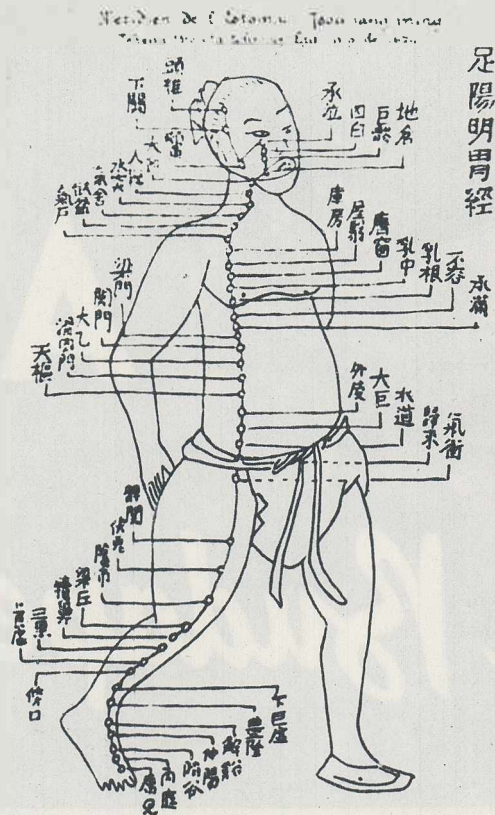
rii; cu alte cuvinte, ne putem da seama cum anume pot declanșa excitațiile (înțepăturile) de la nivelul pielii, reflexe locale sau iradiate în organele de relație sau cele interne.

Iată cum, numai încadrînd acupunctura în teoria nervistă pavloviană, adică în concepția ce pune la baza funcționării organismului și a relațiilor lui cu mediul înconjurător, activitatea sistemului nervos — putem înțelege mecanismul ei de acțiune și o putem socoti ca o metodă științifică de tratare a bolilor.

Citeva date despre tehnica tratamentului

Am vorbit mai sus despre punctele de pe suprafața pielii asupra cărora se intervine cu excitația, prin înțepare. Ele sînt în număr de 763, pentru totalitatea bolilor ce pot fi tratate prin acupunctură, și se găsesc răspîndite pe toată suprafața pielii, într-un anumit sistem de linii paralele, plasate de-a lungul corpului, și numite convențional meridiane. Fiecare meridian, deci fiecare linie formată din punctele respective, corespunde unui anumit organ sau unei anumite funcțiuni.

În momentul în care se stabilește printr-un diagnostic clinic și de laborator, că un anumit organ — să zicem stomacul — se îmbolnăvește, medicul acupuncturist va căuta punctele de înțepat pe meridianul ce corespunde stomacului.

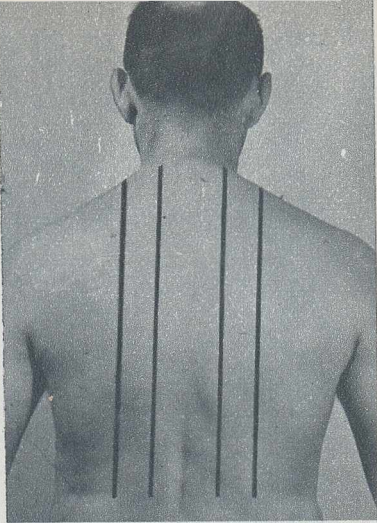

L'acupunctura chineză, par G. Soulie de Morant, Fig. 22

Meridianul stomacului (reproducere după tratatul „Acupunctura chineză” de G. Soulie de Morant).

Iar din multitudinea de puncte ale meridianului bolnav, el le va înțepa, de-a lungul tratamentului pe acelea (6-10) care sînt dureroase fie spontan, fie la palpate.

Înțepăturile care — pentru a vă liniști trebuie s-o spunem — sînt superficiale și ușor de suportat, au durate diferite, după efectul calmant sau excitant care trebuie obținut în maladia respectivă. În

Linile negre de pe spate reprezintă o parte din meridianul vezicii urinare, pe care sînt așezate punctele (lu) ce acționează asupra bolilor cronice ale tuturor organelor corpului.

general, înțepăturile calmante sînt de scurtă durată, iar cele excitante de lungă durată.

Ce boli se pot trata prin acupunctură?

În primul rînd cele funcționale, adică tulburările intervenite în funcționarea diferitelor organe. Cele mai apte pentru tratament sînt nevralgiile, contracțiunile musculare, suferințele ficatului, ale tubului digestiv, nevrozile cardiace etc. În aceste boli procentul de vindecare se ridică la 90 la sută. Mai puțin sensibilă la tratament este vezica urinară (vindecări în 75 la sută din cazuri) și richichiul (vindecări în 60 %).

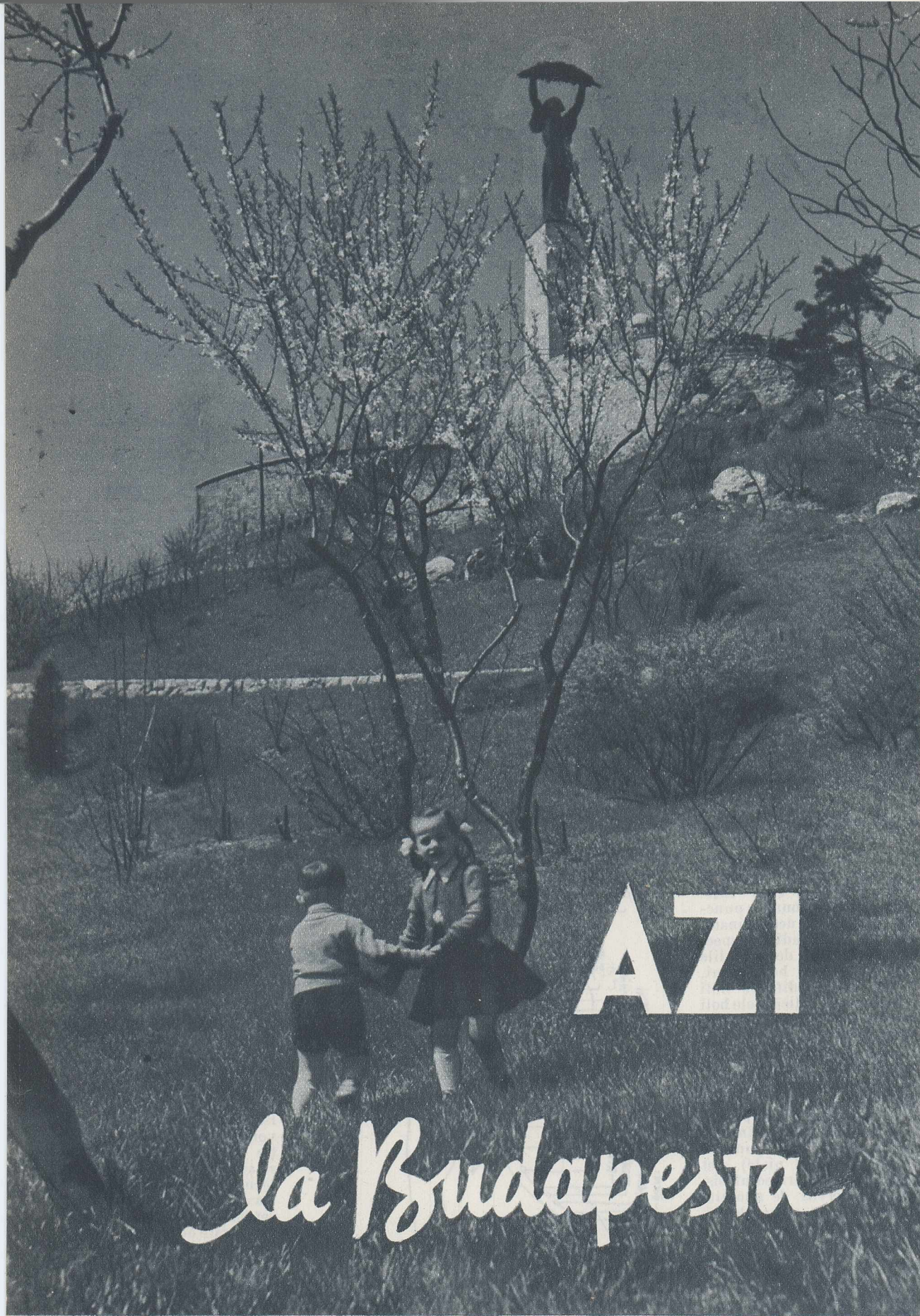
Dar indicația majoră a acupuncturii în bolile funcționale nu exclude utilizarea ei și în bolile organice propriu-zise, adică în bolile ce au la bază un substrat lezional. În aceste maladii, prin restabilirea echilibrului nervos, acupunctura ajută procesul de vindecare determinat de diferite medicamente; iată pentru ce, în cazul leziunilor organice, acupuncturii i se asociază tratamente medicamentoase.

În capitolul privitor la istoricul acupuncturii am vorbit despre vechea concepție mistică yang-inn. Vrem să arătăm acum, dacă nu am făcut-o atunci, că dincolo de învelișul acesta mistic, concepția existentă a două forțe opuse care acționează asupra organismului este absolut valabilă, avînd o bază dialectică și găsindu-și corespondentul modern științific în sistemul nervos simpatic (yang) și sistemul nervos parasimpatic (inn), din al căror echilibru rezultă sănătatea organismului. Potrivit concepției chineze, medicul acupuncturist trebuie să fie

într-atît de priceput, încît, cunoscînd aceste două energii opuse și raporturile lor, să poată interveni nu numai în momentul în care dereglarea, deci boala, s-a produs, ci chiar la începutul dereglării, atunci cînd boala nu s-a manifestat încă.

Iată pe scurt răspunsul la întrebarea pe care a pus-o titlul nostru.

AZI

la Budapesta

În martie am vizitat R. P. Ungară, ca membru al delegației Consiliului Central al Sindicatelor din R. P. R. Mai sus: sem în capitala Ungariei vecine și prietene în alți ani. Văzusem Budapesta reconstruită după 1945, cu podurile ei zvelte, cunoscusem multe uzine, monumente, viața culturală din acest frumos oraș de pe malurile Dunării. Văzusem toate acestea și, cu oarecare strângere de inimă, mă întrebam cum arată oare orașul după evenimentele din

de AL. BONDORC

octombrie anul trecut. Într-adevăr, putch-ul contrarevoluționar i-a adus Budapestei din nou ruine. Cel mai greu a fost atins centrul orașului. Pe calea Racoczi, ca și pe calea Üllői, am văzut case grav avariate și unele complet distruse. Dar viața orașului reîntră în normal. În prima zi am urcat pe dealul Ghellert, unde se află statuia „Libertății”, ridi-

cată în cinstea eliberării Ungariei de către Armata Sovietică. Contrarevoluționarii au pîngărit și acest monument, dar el se reface ca și alte monumente ridicate în diferite orașe ale Ungariei, în semn de omagiu eliberatorilor. De aci, de pe muntele Ghellert, am privit orașul.

Nu l-am putut cuprinde, cu vederea și nu pentru că ar fi fost vremea rea, ci din cauza fumului gros al coșurilor numeroaselor fabrici, care lucrează din

nou. Dacă altădată fumul m-ar fi necăjit, acum îl priveam cu satisfacție.

Era simbolul cel mai grăitor al muncii dătătoare de viață ce-și reluase cursul normal în toate fabricile și uzinele orașului.

Străzile sînt pline de lume. Magazinele sînt bine aprovizionate cu produse industriale și alimentare. Ceea ce este mai caracteristic acum sînt însă schelele construcțiilor. Schelele se mută cu repeziune de la o clădire la alta. Circa 9.000 de constructori lucrează la înlăturarea urmelor lăsate de contrarevoluție. Măsurile energice luate de guvernul revoluționar muncitoresc țărănesc, împreună cu ajutorul masiv în materiale de construcție (ciment, sticlă tuburi etc) acordat de țările socialiste, permit poporului maghiar să înlătore repede ruinele, să-și tămăduiască grabnic rănile. Deseori în timpul vizitei noastre ne-a

Piese prefabricate sînt un prețios ajutor în construcția de locuințe pentru oamenii muncii.

fost dat să auzim din gura oamenilor muncii maghiari cunoscutul proverb: „Prietenul la nevoie se cunoaște”.

Am stat de vorbă cu oameni în întreprinderi, la sonde, cu activiști sindicali. Dăchis, în mod tovarășesc, muncitorii unguri ne-au împărțit gândurile lor. În octombrie-noiembrie, lozincile demagogice ale contrarevoluționarilor, care vorbeau despre „revoluție”, „revoluție națională”, despre „democrație” au reușit să înșele o parte a oamenilor muncii. La aceasta s-a adăugat trădarea grupului de negați Imre Nagy-Lozonczy, care prin acțiunea sa a sprijinit direct contrarevoluția.

Astăzi le este tot mai clar muncitorilor maghiari că de la început contrarevoluția a pornit un atac împotriva cuceririlor socialiste ale poporului maghiar, că din primul moment contrarevoluția armată tindea să răstoarne puterea democrat-populară. Documente de netăgăduit, cunoscute azi nu numai în Ungaria, ci în întreaga lume, au demascat planurile care țineau departe ale organizatorilor imperialiști ai contrarevoluției, ale

organizațiilor de spionaj americane, inclusiv ale celor de la „Europa liberă”. Asasinarea bestială a sute de comuniști și funcționari publici amintesc de zilele terorii albe din 1919. Dar 1956 nu mai putea fi 1919! Complotul contrarevoluționar din Ungaria a suferit un eșec total datorită solidarității cu poporul maghiar a tuturor popoarelor din țările socialiste, datorită ajutorului internaționalist al Uniunii Sovietice, ai cărei fii și-au vărsat din nou sîngele pentru libertatea și suveranitatea poporului maghiar, așa cum și l-au vărsat și acum 12 ani, cînd au eliberat palmă cu palmă teritoriul Ungariei de sub ocupația hitleristă.

Cu 12 ani în urmă poporul maghiar, condus de comuniști, ajutat de Uniunea Sovietică, a trecut la vindecarea rănilor grele provocate de războiul fascist și le-a vindecat într-un timp scurt. Acum, din nou, poporul maghiar, condus de comuniști, cu ajutorul Uniunii Sovietice și al celorlalte țări socialiste frățesti, își vindecă rănilor provocate de contrarevoluție. Ziua de 4 aprilie, marea sărbătoare a eliberării Ungariei de sub jugul

Primăvara este pretutindeni primăvară...

Tineri, femei, bătrini, — locuitorii ai Budapestei, lucrînd voluntar la înfăptuirea lozincii „Budapesta va fi din nou frumoasă”.

fascist, poporul maghiar o sărbătorește sub semnul unității de nezdruccinat cu Uniunea Sovietică și cu toate celelalte țări socialiste.

Poporul maghiar mai are de învins greutăți în calea sa. Contrarevoluția, zdrobită din punct de vedere militar, și-a schimbat metodele. Multă vreme, elemente contrarevoluționare au încercat să împiedice reluarea lucrului în uzine și fabrici, în instituții și pe ogoare.

Dar uneltirile lor au fost zădărnice.

Acum fabricile lucrează, minerii scot cărbune, țărani își înșămîncează ogoarele. Pe unde am trecut, am constatat încrederea fermă a muncitorimii maghiare că prin forțele ei unite și cu ajutorul frățesc al țărilor prietene, R. P. Ungară va pași înainte pe calea dezvoltării socialiste.

Dușmanii poporului au mai încercat să tulbure ordinea restaurată

și să invenineze atmosfera prin zvonuri și lozinci provocatoare, dar încercările lor au fost zădărnice de poporul muncitor maghiar.

Viața își reia cursul normal. În Ungaria democrat-populară normal înseamnă astăzi lupta pentru lichidarea urmărilor contrarevoluției, pentru asigurarea dezvoltării economice și culturale, a bunăstării poporului.

În această luptă, Ungaria socialistă merge mină-n mină cu toate popoarele frățesti ale lagărului socialist.

Am simțit peste tot, pe unde am trecut, simpatia și prietenia adîncă a muncitorului maghiar față de oamenii muncii din Republica Populară Romînă. Ne leagă țelul comun—construirea socialismului, identitatea orînduirilor de stat; ne unește internaționalismul proletar, acest steag de nebiruit al timpurilor noastre.

Bloc-notes

● Încă o „originalitate” americană: o comisie a Senatului S.U.A. a hotărît să deschidă o anchetă pentru a stabili chipurile în ce măsură Uniunea Sovietică și-ar putea exercita controlul asupra industriei... americane de armament, prin cumpărarea „în secret” a acțiunilor marilor societăți.

Mult trebuie să-și fi stors creierii onorabilii senatori pentru a debita o asemenea enormitate. Nu ne-ar mai mira ca mîine-poîmîine să susțină cum că planurile de dezvoltare a economiei țărilor socialiste ar fi finanțate de... monopolurile americane!

● Conducerea R.A.F.-ului (aviația militară britanică) a ținut să precizeze foarte sentențios că dintre toate mijloacele de transport numai două sînt cel mai puțin periculoase: avionul cu reacție și bicicleta.

Să fi uitat oare faptul că reactoarele „Comet” au fost scoase temporar din uz din pricina numeroaselor accidente?...

● Numirea noului ambasador american în Germania occidentală, Bruce, a provocat un adevărat scandal la Washington. Proteste adresate pînă și președintelui Eisenhower îl învinuiau pe Bruce că ar fi donat 1.000 de dolari pentru campania electorală a partidului democrat. În legătură cu aceasta John Butler (republican din Mariland) a declarat: „Nu duci o politică înțeleaptă numind democrați în asemenea posturi, cînd există mulți republicani capabili să le ocupe”.

Se pare că senatorul din Mariland a „uitat” că tocmai acesta este de fapt unul din principalele scopuri ale bătăliei electorale americane și rațiunea schimbării rotativei bipartizane.

● Recent, în Grecia a fost emisă o serie de timbre omagiale purtînd chipul arhiepiscopului Makarios, lider al mișcării cipriote de eliberare, care a fost deportat de autoritățile militare britanice.

Ce vor spune conducătorii lui Colonial Office cînd vor primi corespondența din Grecia francată cu timbrele sus-amintite? Timbrele doar nu pot fi deportate!...

● În cartierul londonez Islington a apărut următorul anunț scris cu litere de-o șchioapă: „Schimbăm autoturisme de ocazie cu biciclete noi”.

Este necesar oare să mai adăugăm că anunțul cu pricina este și el un rod al agresiunii împotriva Egiptului și al blocării Canalului de Suez?

● Colonelul de pompieri Rafael Garcia Esparza a fost arestat în Mexic împreună cu un agent al unei societăți de asigurări. El a recunoscut că în cei 32 de ani de cînd servește în corpul de pompieri mexicani a provocat 60 de incendii în complicitate cu agentul societății de asigurări.

Deh, moravuri americane!

● Siguranța iraniană a interceptat pe aerodromul din Teheran o încărcătură clandestină, conținînd... mai multe volume din „Memoriile” fostului premier Mossadik. Potrivit precizărilor editoriale, „Memoriile” fostului premier care și-a încheiat cariera în închisoare au fost editate în Elveția. Ele sînt considerate astăzi subversive, pentru că dezvăluie pe bază de fapte cauzele reale ale conflictului petrolifer anglo-iranian.

Cum autenticitatea lor nu a putut fi contestată, poliția iraniană a anunțat doar că Mossadik nu poate fi autorul „Memoriilor”, întrucît este supravegheat foarte îndeaproape.

Ca membru al Pactului de la Bagdad, Iranul, după cum se vede, respectă cu sfințenie libertatea individuală.

● Potrivit statisticilor oficiale vest-germane, în decursul unui singur an pe teritoriul Republicii Federale Germane și în Berlinul de vest s-au înregistrat 1.575.310 delict. Peste 36.000 delict au fost comise de copii sub 14 ani; în 83.000 delict sînt implicați tineri între 14-18 ani, iar aproape 100.000 delict au fost săvîrșite de tineri între 18—21 ani.

După cum recunosc însă autoritățile de la Bonn, recordul crimelor, jafurilor și ale altor acte nelegiuite, comise în R.F.G., îl dețin în primul rînd militarii și civilii americani, secondăți de cei englezi și francezi. Mai este nevoie de vreun comentariu?

YMA SUMAC

Vocea Ymei Sumac trezește o nevinovată înclinare către exotism, inspirând o reverie asupra unor meleaguri fascinante deopotrivă prin misterul lor (atribuit sau real, n-are importanță), cât și prin ceea ce știm despre ele. În cazul de față, exotismul se adresează Perului.

Republica Peru — țară întinsă cât trei țări ca Franța și locuită de un număr de oameni egal cu cel dintr-un oraș modern; peisajul — crestele uriașe ale Anzilor, pustiri și păduri virgine; populația — vaste grupări urbane cu confort modern conviețuind, fără a se întâlni, cu triburi primitive de indieni; caracter național — mândria, moștenită de la strămoșii incași, mândria națională care i-a ridicat odinioară împotriva colonialiștilor spanioli și nu tolează nici pe colonialiștii de astăzi; semne particulare ale poporului — o predispoziție naturală la veselie. Și un amănunt pitoresc: Peru furnizează lumii pe cei mai infricosători toreadori...

Iată așadar de unde-și trage seva cîntecul Ymei Sumac. Sub cascadele lui de sunete nestemate, el poartă tulburătoarea aluzie la sufletul poporului său.

Cîntecul acesta, explodînd din ciudate stridențe și curgînd apoi ca o ireală de pură melodie furată parcă unui instrument necunoscut, a apărut ca un miracol. Într-atît de neașteptat și de fără seamăn, încît oamenii întîi nu l-au auzit, apoi nu l-au înțeles, apoi l-au bănuț de ignobile artificii. La primele concerte ale Ymei Sumac, ascultătorii fluierau cu indignare. Și e trist și greu de înțeles cum această excepțională cîntăreață, autentic populară și autentic artistă, a fost silită, ca să se facă ascultată de ai săi, să suporte umilînța reclamei de tip hollywoodian. Iată cum s-au întîmplat lucrurile: (după mărturiile unui concetățean al Ymei, Alberto Rojas).

...Cu bani împrumutați, Yma Sumac și soțul ei, Vivanko Moyses — pe atunci student la medicină, mare îndrăgostit de muzica populară, sărac lipit pămîntului și plin de iluzii, energie și inventivitate — au alcătuit o mică formație de cîntăreți de folclor. Dar norocul nu le-a suris. Debutul trupei a fost huiduit. „Asta e șarlatanie! Nu e voce, ci un fluierat oarecare! Cum li s-a dat aprobarea să se producă pe scenă?” — vociferau spectatorii indignați. La următoarele spectacole, sala a fost goală. Presa a tăcut. Un singur ziar a susținut-o. Yma și Vivanko erau siliți să se predea prin foame. Falimentul trupei lor a fost trivial: amenințări, procese de despăgubire, sechestre. Pe soți i-a salvat doar faptul că nu aveau ce să li se sechestreze... Publicul a continuat să se dea în vînt după spectacolele de music-hol, importate. Dar Yma era înconjurată de o mîndrie de entuziaști care visau să facă să triumfe arta națională peruviană. Yma a fost invitată să cînte jaz în reprezentării revuistice și să-l părăsească pe visătorul Vivanko. A refuzat, desigur. La conservator totuși nu putea intra. Porțile lui sînt închise pentru o metișă săracă!

Din nou cu bani de împrumut, Yma și Vivanko au plecat în Statele Unite. Tocmai cînd se descurajaseră de insuccesele de aci, roata norocului fu întoarsă de un gazetar lucid și întreprinzător. Înțelegînd că singurul lucru care îi lipsea Ymei era reclama, a pornit o campanie de reclamă, a prezentat-o pe Yma potențailor scenei de pe Broadway, recomandînd-o drept singura descendentă a regelui incaș Atahualpa. Lumea s-a îmbulzit la spectacolele ei, întîi ca să o vadă, apoi ca să o audă.

Yma Sumac, împreună cu soțul și fiul ei, examinînd un vechi instrument muzical peruvian

Melomani și muzicologi, la început intrigați de fenomen, s-au pronunțat favorabil. Ziarele au amplificat acest succes și l-au transformat în glorie. Așa încît orice prudență în fața noului devenind inutilă, criticii muzicali au început să argumenteze geniul Ymei: ce timbru perfect, ce flexibilitate, ce ușurință în a trece de la cele mai înalte sunete la cele mai

joase, e cea mai înaltă voce din cîte au existat în lume. Mai departe, ne putem închipui cum gloria a crescut prin ea însăși și, cunoscînd moravurile din lumea unde opinia publică e în funcție de reclamă și gloria se cîntărește în dolari, o putem urmări cu fantezia pe Yma, urcînd treptele fabuloasei faime de care se bucură astăzi.

E totuși amuzant să pomenim cîteva fapte: necunoscutei oficiente a unei arte contestate în ajun, i s-au oferit peste noapte mai multe contracte decît putea satisface; vocea ei a fost asigurată cu 20 de milioane de dolari. Nenumărate concerte, uriașe cifre de discuri cu vocea ei s-au vîndut în lumea întregă.

În Peru, succesele ei au stîrnit calomniile invidioșilor: Yma denaturează folclorul indian, alterînd caracterul cîntecelor populare. Yma e o trădătoare a folclorului, adică a patriei. Yma face export de artă peruviană comercializată. Jos cu Yma!

Pe Yma nu au atins-o aceste atacuri. Nu numai pentru că ajunsese prea sus, nu numai pentru că ajunsese să aibă un scut de aur și o armată de admiratori, ci mai ales pentru că înțelegea cît e de prețios și de important aportul ei personal — interpretarea — la dezvoltarea cîntecului popular peruvian și la popularizarea lui.

Astăzi, tot globul o cunoaște pe „privighetoarea andină”. În 1953, cînd și-a vizitat patria, a fost primită ca idol național și purtată în triumf. La concertul ei, dat pe Stadionul Central din Lima — căci orice altă sală de teatru era neîncăpătoare — mii de cetățeni au ovaționat, stînd în picioare 15 minute, pe artista care a ridicat prestigiul țării mai mult decît toți diplomații peruvieni din tot timpul existenței republicii.

TERIBILĂ DILEMĂ

de Sadi RUDEANU

Ilustrație de Nell COBAR

Mă aflu într-o situație disperată. Mă rog, oricare dintre dumneavoastră are pe cineva drag pe care vrea să-l felicite de ziua lui onomastică, pune mâna pe telefon și telefonează sau pune mâna pe un stilou și scrie, sau pur și simplu se duce personal să-l felicite. Ei bine, am și eu un om care mi-e drag, pe care-l stimez, îl respect, pe care aș vrea să-l felicitez din toată inima și... nu pot! Omul ăsta pe care-l iubesc atât e directorul meu.

Desigur, o să spuneți: „Pune, frate, mâna pe telefon și felicite-l”. Ei, da, pentru dumneavoastră e simplu, că e directorul meu. Dar pentru mine e complicat. Să nu credeți că țin atât de mult să-l felicitez pentru că mi-e director. Nu. Mi-e drag, frate! Țin la el. Ca om. Ca individ. Îl stimez și-l admir pentru multiplele lui calități, nu pentru calitatea lui de director. Dar mă apucă de disperare că aș putea, printr-un gest necugetat, să-l fac să capete o părere proastă despre mine. Să spunem că vreau să-l felicitez. M-am gândit să-i spun ca la sorcovă: „Să trăiești, să-mbătrânești”. Ei, nu pot. Prea e servilă, frate. „Să trăiești!” Sau mai pe ocolite: „Cu onoare și respect eu vă felicitez direct”. Mai merge. Dar așa cu „Să trăiești, să-mbătrânești” e curată periută. Nu, nu pot. Să spunem însă că pun mâna pe telefon și-l felicitez. Ei, aici e-aici. Nu miroase a servilism? Și atîta mi-ar lipsi să gîndească directorul: „Ia te uită la ăsta! Mă felicitează! Cred și eu! Dar nu mă așteptam să fie și el ca toți ceilalți!” Ei nu, nu vreau să gîndească așa! Să presupunem însă că nu-l felicitez. Nu e asta o neobrăzare? Cum, adică, pe directorul tău, care te îndrumă, care muncește cot la cot cu tine, care îți dă uneori și primă — tocmai pe un asemenea om să nu-l felicitezi de onomastica lui? Nu e curată nesimțire?

Iată dar cîte probleme se pun în fața mea, pentru că am avut ghinionul ca omul care mi-e drag, pe care-l stimez și-l admir, să-mi fie director. O să mă întrebați dacă și față de colegi am aceleași probleme. Nu. N-am! În primul rînd, ei nu-mi sînt tot atât de dragi și, în al doilea rînd, are dreptate soția, n-au decît să mă feliciteze ei pe mine; de ce să-i felicitez eu pe ei? E și o chestiune de demnitate aici, de amor propriu, pe care nu poți să ți-l calci singur în picioare. Cu directorul, însă, e altceva. Ah! Și cum aș vrea să aud în receptor vocea lui paternă și binevoitoare: „Bine, tovarășe, mulțumesc, asemenea, să trăiești!” Și să știu că nu-i trece nici o clipă prin gînd că am făcut asta din servilism. Dar nu pot să risc. Și, pe de altă parte, mă gîndesc că vin la slujbă, dau ochii cu el și nu l-am felicitat. Mor de rușine. Să-i scriu? Ce-ăr fi? Să-i doresc tot binele

din lume, ca să am conștiința împăcată, și să iscălesc: „Un anonim care vă stimează!” Da. Ar fi ceva. Dar atunci... de unde o să știe că e de la mine? Că oricît aș avea conștiința curată, el tot o să creadă că nu l-am felicitat. Barem dacă mi-ar cunoaște scrisul. Să recunoască după scris că e de la mine. Ar fi ceva extraordinar. Parcă văd. M-ar chema în biroului, mi-ar oferi zîmbitor o țigară și apoi mi-ar arăta felicitarea: „Dumneata mi-ai trimis-o?” Eu m-aș roși pînă în vîrfurile urechilor, aș lăsa capul în jos și aș rosti încet: „Nu, tovarășe director!” El ar zîmbi și mi-ar spune: „Văd pe chipul dumitale că nu spui adevărul!” (și, bineînțeles, eu aș avea grijă să cunoască pe fața mea). Dar aș repeta, desigur șovăielnic: „N-am scris-o eu, tovarășe director!” Și atunci ar insista: „Pe cuvîntul dumitale că n-ai scris-o?” Aș lăsa capul în jos și n-aș mai spune nimic. I-ar fi clar că recunosc doar nu pot să-mi calc cuvîntul. Sînt un om de onoare. Și atunci directorul m-ar întreba, cu emoție în glas: „De ce n-ai semnat? De ce ți-a fost teamă să mă felicitezi? De ce-mi ascunzi că mă stimezi?” Și eu aș răspunde cu ochii în pămînt: „Pentru că, tovarășe director... n-am vrut să bănuieți nici o clipă... că o fac din servilism... Am făcut-o din inimă!... Nu era important... pentru mine... să știți că eu sînt acela care v-am felicitat... Să vă doresc noroc... și succes... și asta-i... De aceea n-am semnat”. Directorul s-ar ridica de pe scaun, s-ar apropia de mine și mi-ar pune mîna pe umăr: „Bravo! Ești un om dintr-o bucată! N-am bănuieț niciodată ce caracter frumos ai!” Și în ochi i-sar ivi lacrimi. Apoi, și mie.

Așa ar fi, dacă aș semna felicitarea: „Un anonim care vă stimează” și dacă directorul mi-ar cunoaște scrisul. Dar nu mi-l cunoaște. Ar trebui să fac ceva ca să-l obișnuiesc cu scrisul meu. Să-i prezint lucrările scrise de mîna și abia pe urmă, după ce-i prezint cinci lucrări pe zi, se va obișnui singur cu scrisul meu și-l va recunoaște dintr-o sută. Dar nu mai am timp. Îmi trebuie două săptămîni — și pînă la onomastică mai sînt doar trei zile.

Iată deci în ce îngrozitoare dilemă mă aflu: Să nu-i poți spune unui om drag tot ce simți, să nu-i poți dezvălui toate sentimentele frumoase pe care le nutrești pentru el!

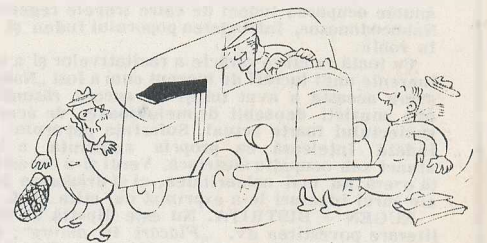
Ura! S-a rezolvat! Fie că-l felicitez, fie că nu-l felicitez, tot aia-i! N-o să-l felicitez! Nu-l mai admir! Nu-l mai iubesc! De ce vă mirați? Se întîmplă. Dintr-o dată, așa, fără motiv, un om îți devine simpatic. Și tot fără motiv, îți devine antipatic. Așa am pățit și eu. Nu mai am probleme. Nu, să nu credeți că nu

Păcăleli de 1 aprilie

Lasă farsele! Dă-mi înapoi căldura...

Desen de G. VOINESCU

Te-am păcălit!!! Credeai că te calc??!!

Desen de ARNO

Dv. ați telefonat că arde la nr. 8?
Ha! Ha! Ha! V-am păcălit, arde alături...

Desen de A. RIK

Poveste fără cuvinte.

Desen de V. VASILIU

mai e director. Tot director este. Dar în altă parte.

La noi vine un nou director. De la început voi avea grijă să-mi cunoască scrisul. Ca să nu mai am probleme la onomastica lui.

Așa sînt eu cînd un om îmi cade cu troncu.

Răspundem cititorilor

POȘTA REDACȚIEI

OPRITOIU NICOLAE — BUCUREȘTI. Orice țară poate avea bani depuși la băncile din alte țări, bani de care poate dispune numai ea. În cadrul schimburilor comerciale dintre Egipt și puterile occidentale, la o serie de bănci din aceste țări se aflau depuse sume de bani egipteni — în lire sterline, dolari și franci. După naționalizarea de către guvernul egiptean a Companiei Canalului de Suez, puterile occidentale, drept represalii au blocat conturile egiptene ce se aflau în țările lor, acționând în felul acesta contrar acordurilor internaționale și Chartei O.N.U. Conform normelor de drept internațional, naționalizarea întreprinsă de guvernul unui stat asupra bunurilor care se află sub jurisdicția sa, este o chestiune internă a aceluia stat și e pe deplin legală.

Oricât de mult ar fi contrariat puterile occidentale măsura legală luată de guvernul egiptean, ele nu aveau dreptul de a îngheța fondurile egiptene aflate în țările lor. Dar se urmărea ca prin aceasta să se exercite o presiune economică asupra Egiptului. Poziția economică solidă a Egiptului — mai ales datorită schimburilor cu țările lagărului democratic — a zădărnicit însă speranțele puterilor occidentale.

NAGHIN — NADLAG — PECICA. Opera „Nabucodonosor” a fost compusă de Giuseppe Verdi în anul 1842, pe libretul poetului Solera. Ea tratează un subiect istoric, și anume ocuparea Iudeei de către trupele regelui babilonean Nabucodonosor, înfrângerea poporului iudeu și ducerea lui în robie.

Cu toată relativa sărăcie a recitativelor și a orchestrației, inerente unei lucrări de început cum a fost „Nabucodonosor”, opera aceasta a avut totuși un succes răsunător, datorită atât muzicii deosebit de melodioasă, de accesibile cit și subiectului foarte actual. Suferința poporului iudeu a fost îndată înțeleasă ca propria suferință a Italiei aflată atunci sub ocupație austriacă. Verdi și-a cucerit prin această operă nu mai celebritatea, ci și dragostea poporului său ale cărui idealuri le-a exprimat cu atâtă forță.

EUGEN — BISTRITA. Nu este lipsită de unele calități literare povestirea dv. „Flăcări în amurg”; ele sînt însă insuficiente pentru a o face publicabilă. Principala lipsă — de ordin artistic — a narațiunii dv. este sărăcia limbii, îndeosebi atunci cînd îi puneți pe eroi să vorbească; dialogurile lor sînt plate, lipsite de autenticitatea graiului țărănesc.

MARIN P. — LUGOJ. „Inscrierea la liceu” este neizbutită; subiectul este neinteresant, iar transpunerea lui literară e puerilă. Poezia „Privind steaua R.P.R.” este de asemenea lipsită de calități artistice.

STEREA CONSTANTIN — PLOEȘTI. Revista noastră nu publică materiale de acest gen.

BERNARD — BUCUREȘTI. Școala „Început de primăvară” este schematică. Eroii dv. n-au viață, conflictul lor sufleteș este artificial, neaîncînt, nepreluat artistic.

MIHAI NEDELICU — PLOEȘTI. Poemul „1907 și azi” depășește ca spațiu, posibilitățile de publicare ale revistei noastre. De altfel poemul ne-a sosit prea tîrziu, iar despre calitățile lui artistice sînt multe de discutat. Poate treceti într-o zi pe la redacție.

PETRE BUDEANU — ARAD; MARIN DIACONU — DĂNEȘTI (CRAIOVA); NEAGU ȘTEFAN — BRĂILA; SAVA M. IOAN — GRĂDIȘTEA; GH. DUMBRĂVA — ORAȘUL STALIN; SAUL CROITORU — BOTOȘANI; CONSTANTIN CODESCU — LOCO; GH. POPESCU — CALAFAT; VASILE LEONTEȘCU — SUCEAVA; V. MUREȘANU — CRAIOVA; HARRY SOLOMON — CONSTANȚA; AL. ANCA — LOCO; GH. IORDACHE — VILCELE; SANDU PĂDURE — CARACAL. — Versurile trimise de dv. redacției sînt nepublicabile. Ele arată că autorii lor nu sînt încă suficient pregătiți, că nu au încă îndemnarea trebuitoare pentru o asemenea îndeletnicire. „DASCĂL PROVINCIAL”: Cele două încercări de traducere trimise sînt nesatisfăcătoare: ele sînt departe de a păstra frumusețea versurilor originale ale celor doi mari clasici universali Schiller și Esenin.

IONESCU C. — TÎRGOVIȘTE. Tratamentul contra mătreții este următorul: capul va fi spălat o dată la trei seri, cu apă și săpun. În fiecare seară pielea capului se unge cu rețeta următoare: rezorcină, acid salicilic, precipitat alb de mercur câte un gram, ung. emolient — 30 gr.

În serile cînd vă spălați pe cap vă veți unge pielea capului cu rețeta următoare: amoniac 5 gr, esență de terebentină 15 gr, alcool camforat 175 gr.

**REBUSIȘTI,
ÎN CURÎND VĂ
apare o revistă de cu-
vinte încrucișate și
jocuri distractive**

A R A B I A S A U D I T Ă

Mai mulți cititori, care urmăresc cu atenție evenimentele din Orientul Apropiat și Mijlociu, — printre care și Ion, Paula Todescu, muncitoare la filatura „Dacia” — ne-au rugat să publicăm unele materiale despre țările arabe. Răspunzînd acestor cereri, prezentăm în articolul de mai jos Arabia Saudită.

Arabia Saudită ocupă cea mai mare parte a peninsulei arabe. Se mărginește cu Irak, Kuwait, Iordania, Marea Roșie, Yemenul, Aden, cu sultanatul Oman și Mascat și cu Katar, Coasta Piraților și Golful Persic.

Suprafața totală a Arabiei Saudite este de 1.688.000 km², ceea ce înseamnă mai mult decît suprafața Angliei, Spaniei, Franței și Italiei, luate la un loc; populația numără 7,3 milioane locuitori, adică mai puțin de jumătate din populația țării noastre. Cea mai mare dintre cele șase regiuni ale țării este Nejd, cu o suprafață de 1.070.000 km² și o populație de 2,5 milioane locuitori.

Populația, în majoritatea ei, este formată din triburi de beduini nomazi, care colindă deșertul.

Capitala se află la Er-Riad și are o populație de aproximativ 100.000 locuitori.

Arabia Saudită se prezintă ca un platou vast, încadrat dinspre Marea Roșie de munți cu piscuri de peste 2500 m, ce coboară spre golful Persic formînd o cîmpie de-a lungul coastei. În partea de sud a podișului central — ce cuprinde spre mijloc cîteva locuri fertile — se întinde imensul deșert ce ocupă o suprafață de cca. 1.000.000 km².

Clima tropicală prilejuiește variații de temperatură destul de mari. Iarna temperatura coboară și sub 0°, iar maxima absolută din timpul verii atinge 50—55°. În unele regiuni temperatura cunoaș-

te oscilații brusce, de pildă, de la 25° la 4—5° sub zero în decurs de numai o jumătate de oră. Cantitatea anuală de precipitații este sub 100 mm pe litoral, iar în interior ploile nu cad cu anii. Bogată în vegetație este partea de sud-vest, unde plouă mai mult. Aici există plantații de trestie de zahăr, bananieri, curmali, smochini și chiar lanuri de grâu, livezi și plantații de moca, renumită cafea arabă. Ca și pe continentul african, trăiesc aici struți, antilope, gazele, șacali, hiene, șerpi, cameleoni etc.

Arabia Saudită, ca și celelalte

dită este un regat. Codul civil și penal este inspirat din Coran.

Un atac serios la independența țării îl constituie penetrația americană și în special a marelui concern petrolifer „Aramco”, care a acaparat zăcămintele enorme de petrol ale Arabiei Saudite încă din anul 1938. După cum se știe, Arabia Saudită se situează pe locul doi dintre toate țările producătoare de petrol din Orientul Apropiat și Mijlociu. Numai în 1955 s-au extras aci 46,8 milioane tone.

Zăcămintele petrolifere de aici asigură monopolurilor americane profituri mult mai mari decît cele din orice regiune petroliferă din lume. Prețul de cost al petrolului din această regiune — datorită faptului că petrolul „erupe” aici și nu necesită mari lucrări de foraj, precum și cruntei exploatare a muncitorilor — este de 7—8 ori mai mic decît prețul de cost al petrolului american.

De asemenea nu trebuie uitat că prin teritoriul țării trece conducta ce leagă zăcămintele petrolifere din regiunea golfului Persic cu portul Sidon din Liban. Totodată Arabia Saudită prezintă o deosebită importanță politico-strategică pentru americani. Aceasta o dovedește și prezența consilierilor militari americani și mai ales marelui aerodrom pentru bombardiere atomice de la Dahran.

Nu este de mirare deci de ce Statele Unite încearcă prin toate mijloacele — profitînd și de scăderea influenței engleze în Orientul Apropiat și Mijlociu — să-și extindă dominația în această regiune, să transforme Arabia Saudită într-o unealtă a politicii agresive a S.U.A. în Orientul Mijlociu. Acesta este de altfel și scopul urmărit prin invitarea regelui Arabiei Saudite, Saud, la Washington, unde i s-a oferit „generosul ajutor” american.

Dar poporul Arabiei Saudite, ca și toate popoarele arabe, cunoaște prea bine ce înseamnă jugul imperialist și nu va accepta vinderea de dolari a independenței naționale și subjugarea țării intereselor marilor monopoluri imperialiste.

țări ale peninsulei arabe, este o țară cu o economie înapoată. În relațiile de producție predomină relațiile feudale, iar în unele regiuni se mai întîlnește încă libera vinzare a sclavilor.

Există o singură cale ferată pe o distanță de 556 km, ce leagă capitala Er-Riad cu orașul Dahran — centru politic cu o populație de 200.000 oameni — iar singurele șosele practice sînt cele situate între Djeddah, Mecca și Medina. În restul țării transportul se face cu ajutorul cămînelor.

Ca formă de stat, Arabia Sau-

A C E E A Ș I G R E U T A T E ?

Prin materialul de mai jos, scris de Ion I. Iordan, de la Institutul de Cercetări Geografice, răspundem tovarășei Vasilica Constantin, elevă din București, care ne-a întrebat dacă un corp are aceeași greutate în orice punct de pe suprafața globului pămîntesc.

Trebuie să precizăm mai întîi ce este de fapt greutatea unui corp. Aceasta nu este decît forța cu care acel corp este atras de gravitația pămîntului. Dar, deoarece forța de gravitație nu este aceeași pe toată suprafața globului, corpul va avea o

greutate mai mare sau mai mică, adică va cîntări mai mult sau mai puțin în funcție de punctul de pe glob în care se găsește.

Astfel, cu cît un corp se va găsi mai departe de centrul pămîntului, care reprezintă și centrul de gravitație, cu atît el va fi atras mai puțin de acesta din urmă, adică va cîntări mai puțin — și invers. Datorită formei de geoid¹⁾ a globului pămîntesc, în regiunile polare, care sînt mai aproape de centrul pămîntului (razele polare ale pămîntului fiind cu aproape 22 km mai scurte decît cele ecuatoriale), un corp va fi atras cu o putere mai mare, fiind deci mai greu

decît în alte regiuni. La ecuator, în schimb, greutatea unui corp este minimă, căci aci depărtarea sa de centrul pămîntului este maximă.

Greutatea unui corp variază și în funcție de altitudinea la care este cîntărit. Astfel un corp va cîntări mai puțin pe virful Everest decît la nivelul mării — căci cel mai înalt virf al globului este cu 8884 m mai depărtat de centrul pămîntului decît nivelul mării.

¹⁾ Corp globular, turtit la poli, a cărui suprafață prezintă numeroase adîncituri și ridicături.

REDAȚIA: BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCINTEII

Căsuța Postală 7
Tel. 7.60.10 Int. 1788

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL 3 luni: 9 lei
ABONAMENTELOR 6 luni: 18 lei
un an: 36 lei

PUBLICITATEA: Telefon 7.60.10 Interior 1786. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Șcintei I. V. Stalin.

45 ANI DE LA CATASTROFA „TITANICULUI”

La întrebarea pusă de tov. A. Popescu, din Orașul Stalin, publicăm cele de mai jos.

Marele transatlantic „Titanic” al companiei britanice „White Star Line”, cel mai mare vas al epocii, avind o lungime de 271 metri și un tonaj de 60.000 tone, s-a scufundat exact acum 45 de ani, la 15 aprilie 1912, la orele 2,20, lovindu-se de un ghetar. Luxosul vas efectua prima sa

călătorie și avea pe bordul său 2224 pasageri, dintre care 1513 au pierit în timpul catastrofei.

Pierrea „Titanicului” a avut un deosebit răsunet în întreaga lume, fiind vorba de un număr uriaș de victime. Problema s-a dezbătut în congresul american, iar în Anglia a fost cercetată de către o comisie a lordului Mersen. Lucrări de scoatere la suprafață a vasului nu s-au efectuat, naufragiul avind loc în plin ocean

unde adâncimea atinge mii de metri.

O urmare practică a dezastrelui marelui „Titanic” a fost luarea în discuție pe scară internațională a problemei apărării vieții omenești pe mare, discuție care pînă la urmă a dus la o convenție de sprijin reciproc în această privință, perfectată în 1929 cu prilejul unei conferințe internaționale ținută la Londra.

CUVINTE INCRUCIȘATE

GEORGE ENESCU

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1				B	a	c	h											
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
11																		
12																		
13																		
14																		

ORIZONTAL: 1) „Poporul strîns în...”, aboul sugestiv din Poema romîna — Enescu interpretat cu o deosebită virtuozitate muzica acestui celebru compozitor german (Ciaccona etc.) — „...din copilărie”, compoziție în care Enescu, în pragul bătrîneții, se întoarce cu îndul la satul copilăriei. 2) Varietate de miere de culoare verde — Enescu a creat o îngură lucrare muzicală de acest gen — Prefix u semnificația egal. 3) Plantă leguminoasă — Nicolae Marinescu — Cu ritm încetinit — Tonalitate în care Enescu a compus o imfonie, o sonată pentru pian și vioară etc. 4) Norme obligatorii și în creația muzicală — Două asemenea lucrări a compus Enescu, dovelind marea sa dragoste pentru cîntecul nostru popular — Locul unde s-a plasat creația lui Enescu pe scara valorilor muzicale. 5) Mangan — Prefix cu sensul de primul — Întreprindere industrială alimentară — A fi înrepaus. 6) Vulcan în Sicilia — Arta lui Enescu — Cei de artă au găsit numai cuvinte de laudă pentru reacția lui Enescu (sing.). 7) Pe cel natal îl vocă Enescu în suita scrisă în 1938 (neart.) — O astfel de lucrare este tragedia Oedip de Enescu — Și în această calitate Enescu atingea o forță de expresie rar întîlnită. 8) Barbu ăutaru — Nouă lucrări de acest gen a creat Enescu (sing.) — Ogor — Pronume. 9) „Bir...”, întec popular folosit de Enescu ca material nelodic în Rapsodia a II-a — Calificativul atribuit lui Enescu ca interpret. 10) Compoziții le acest gen a creat Enescu în jurul vârstei de 2 ani (sing.) — Articol — Orașul în care Enescu a urmat conservatorul între anii 1888 și 1893 — Alexandru Andreiescu. 11) Poporntic — Notă muzicală — Geniul muzicii romînești — Prepoziție latină. 12) Localitate în nsuța Smola — Violonist celebru, elev al narelui Enescu — Ramă de lemn masiv în are se prind tablilei unei uși. 13) Măsură aponeză — Totalitatea oamenilor care sînt am de aceeași vîrstă — Cîntec liric popular, mportant izvor de inspirație pentru Enescu. 4) „...romîna”, lucrare scrisă de Enescu la

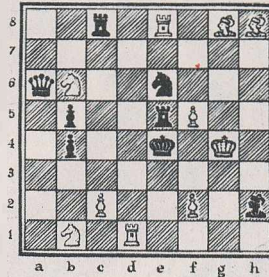
vîrsta de 16 ani, care a constituit primul său mare succes — A lucra pămîin ul — Profesorul cu care Enescu a studiat vioara la Paris. VERTICAL: 1) Numele directorului conseruatorului din Viena și al fiului acestuia care i-au fost profesori lui Enescu. 2) Din țările răsăritului — Operă de Enescu pe un libret de Edmond Fleg. 3) Mașină pentru filat — Nota traducătorului — Pref x biologic. 4) Întemeietorul muzeului de istorie naturală din București, care-i poartă numele — Titlul unei căpetenii arabe — Gabriel Enăchescu. 5) Cămașă țărănească — Loterie — Literă în alfabetul ebraic. 6) Bețe!... — Rapsodia... — Fluviul ce străbate orașul în care Enescu a petrecut o mare parte a vieții sale. 7) Enescu a avocat o în multe din compozițiile sale așa cum a cuno-cut-o pe me'aguriile natale — Pronume. 8) Arta pe care Enescu a învățat-o în Viena cu Robert Fuchs, iar la Paris cu Gedalge, Massenet și Fauré — Aclamație. 9) Haralamb Petrescu — Diminutiv feminin — Compozitor de operete. 10) Simfonia a III-a de Beethoven (pe care Enescu, în 1927, la terminarea unui concert de vioară la Iași, fiind rugat să execute și ceva la pian, a cîntat-o în întregime pe dinafară) — Diminutiv masculin. 11) A răs-pîndi în toate direcțiile ca și razele soarelui — Satul în care s-a născut Enescu și care azi îi poartă numele. 12) Așa o chema pe mama lui Enescu — Oraș în care Enescu și-a perfecționat cunoștințele muzicale și în care a trăit o parte a vieții sale — Emilian (abr.). 13) Doi roman — „...din zori de zi”, una din creațiile lui Enescu (pl.). 14) Prescurtare în muz că pentru ritardando — Unitate de timp — Simfonia cu acest număr a fost scrisă de Enescu în mi bemol major — Doctor. 15) Mi bemol — Adverb de loc — Golf la gura Ronului. 16) Enescu, Menuhin, Oistrach etc. — Melodii. 17) Ceea ce a fost Enescu, la vîrsta cînd alți copii abia încep să cunoască alfabetul — Profund. 18) Prepoziție — Modul în care se execută o operă de artă — Cunoscut pianist sovietic. Cuvinte rare: EDO, FRIZ, MEM, FOS.

ȘAH — ȘAH — ȘAH — ȘAH — ȘAH

PROBLEMA nr. 3

SOLUȚIA PROBLEMEI nr. 2

J. NIDIRY

MAT ÎN 2 MUTĂRI

(Alb: Rg4, Td1, Te8, Ng8, Nh8, Cb1, Cb6. Pp. c2, f2, f5, Negru: Re4, Dab, Tc8, Te5, Nh2, Ce6. Pp. b4, b5)

În poziția inițială a acestei probleme, dacă negrul ar fi la mutare, la orice mutare a lui albul ar da mat. Dar la mutare este albul și el trebuie să strice poziția atît de bună pe care o are. Prin mutarea-cheie, albul găsește în ă o altă poziție în care din nou la orice răspuns al negrului urmează mat. Soluția este 1. Td4-d6! iar principalele variante sînt: 1...R:d6 2.D: e5 mat; 1...C: d6 2. Db6 mat; 1...C: c4 2. Cd7 mat; 1...R: c4 2. Dc3 mat.

MECIUL PENTRU CAMPIONATUL LUMII ÎNTRE BOTVINNİK ȘI SMİȘLOV

La 5 martie a început la Moscova meciul pentru campionatul mondial de șah între deținătorul titlului M. Botvinnik și învingătorul turneului „candidaților” V. Smîșlov.

Iată prima partidă din meci:

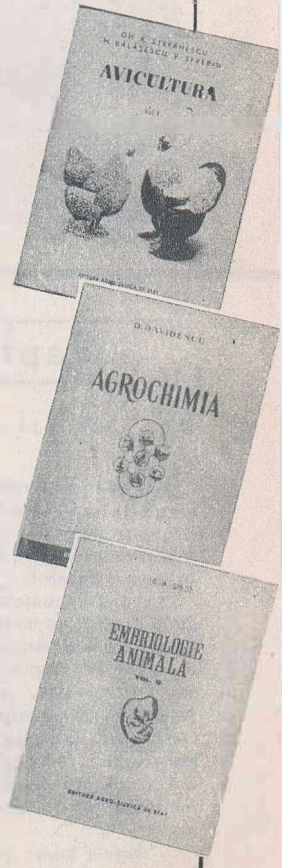
DEȘCHIDEREA ENGLEZĂ
Alb: Negru:
M. Botvinnik V. Smîșlov

1. c4 Cf6 2. Cc3 g6 3. g3 Ng7 4. Ng2 0-0 5. e4 c5 6. Ce2 Ce6 7. 0-0 d6 (De remarcat asemănarea dintre începutul acestei partide și a celui al partidei prin telegramă Filip-Ciocîltea) 8. a3 (Poate că era mai bine 8. d3 pentru a răspunde la acțiunea negrului pe flancul damei prin a4) 8...Nd7 9. h3 Ce8 10. d3 Cc7 11. Tb1 Tb8 12. Ne3 b5 13. c:b5 C: b5 14. C: b5 T: b5 15. d4 (La acțiunea negrului pe flancul damei albul a răspuns cu un contraatac în centru) 15...Dc8 16. d: c5 d: c5 17. Rh2 Td8 18. Dc1 (Dama albă n-are

cîmpuri bune) 18...Cd4 19. Cc3 Tb7 20. f4 Nc6 (Superioritatea în centru asigură negrului inițiativa) 21. Tf2 a5 22. Df1 Cb5 (Provoacă slăbirea pionilor albi) 23. e5 (Închiderea diagonalei nebulului e7 era necesară) 23...C: c3 24. b:c3 N: g2 25. T: g2 T: b1 26. D:b1 Dc6! (Amenință pătrunderea decisivă a damei la f3) 27. Td2 T: d2 28. N: d2 c4! (Fixează pionii albi pe cîmpuri negre unde vor putea fi atacați de nebul. Negrul a obținut un avantaj clar de final și obține acum victoria printr-un joc foarte precis) 29. Ne3 f6! (Ataca centrul de pioni pentru a aduce în joc nebulul) 30. Nd4 Rd7 31. Dd1 a4 32. De2 Dd5 33. Rg1 Nf8 (Vizează pionul a3) 34. f5 (Albul caută să obție contrașanse pe flancul regelui) 34...f: e5 35. f: g6 + h: g6 36. N: e5 e6 37. Df2 + Re8 38. Df6 N: a3 39. D: g6 + Rd7 40. Dh7 + Nc7. Aci partida s-a întrerupt și Botvinnik a cedat. Regele negru este apărut de șahuri și înaintarea pionului „a” decide în cîteva mutări.

ÎN EDITURA AGRO-SILVICĂ DE STAT AU APĂRUT:

- Horticultura, vol. III - Viticultura - de M. Oprean
- Agrochimia de D. Davidescu
- Fitotehnia, vol I. de N. Zamfirescu și colectiv.
- Înființarea livezilor pe terenuri în pantă de C. Ioniță
- Agenda hidroamelioratorului de Colectiv
- Irigația prin aspersiune de E. Lașiță și N. Grumeza
- Avicultura, vol. I. de Gh. A. Ștefănescu și colectiv.
- Microbiologie veterinară, vol. I. de N. Stamatîn
- Embriologia animală, vol. I. și vol. II de A. Șmidt
- Dendrologie de E. Negulescu și Al. Săvulescu
- Sulfamidele și antibioticele în medicina veterinară de E. Licperta

DECORAREA UNOR PARTICIPANȚI LA RĂSCOALELE DIN 1907

Printre foștii revoltași din 1907 decorați simbătă 23 martie la Prezidiul Marii Adunări Naționale a fost și bătrînul Ion Gh. Zăgan, din comuna Ruginoasa, regiunea Iași. El a primit drept cinslire din partea patriei Ordinul „Steaua Republicii Populare Romine” cl. a II-a.

PICTORUL DINTR-UN SAT OLTENESC

Una dintre lucrările lui Petre Matei, evocînd evenimentele sîngeroase din 1907
Stînga: Triță—pictorul.

Oamenii îi zic Triță, așa cum li se zice multora dincolo de Olt; dar ca să-l deosebească de alții, i se mai spune „pictorul”. Pe adevăratul, nume, Triță-pictorul se numește Petre Matei și este de pe lângă Filași, membru al întovărășirii agricole „7 Noiembrie” din satul Scăești. De ani de zile, Triță, în timpul liber, așterne pe pînză chipuri de olteni sau frumoase peisaje din ținutul său. Acum, faima sa a depășit raionul Filași și a ajuns pînă la Craiova. Au fost aduse aici mai multe pînze ale pictorului țăran, ce urmează a fi expuse. Unele din ele au și fost reproduse.

Triță s-a născut după 1907, dar din povestirile celor mai bătrîni a reconstituit momente ale răscoalei ce-au cuprins și satul său.

rupea inima de mila descuților din România, ci pentru că avea în mapă, printre altele, și proiectul unor investiții în industria pielăriei și a încălțămîntei, ca mandatar al societății pariziene „La chaussure française”. Socoțim însă de prisos să mai amintim că țărani romîni au continuat să se desfete cu voluptatea de a umbla descuți, cu toate „bunele intenții” ale lui Rist...

Aceste lucruri se cuvîin amintite în fața unei date pe care Ministerul Industriei Ușoare din țara noastră a făcut-o recent cunoscută. Ea se referă la nivelul producției de încălțăminte atins în anul 1956, în raport cu cel din 1938. Față de acest din urmă an, producția de încălțăminte a crescut cu 374%, în această cifră nefiind cuprinse imensele cantități de încălțăminte realizate de cooperație și de industria locală.

Și aceasta nu de dragul dividendelor firmei „La chaussure française”, ale cărei interese voia să le servească, cu atîta duiosie în glas, economistul francez!

500.000 DE CITITORI — ȘI ALTE CIFRE

Un concurs literar, inițiat acum un an, a ajuns la termen. E vorba de concursul „Iubiți cartea”. Numărul participanților s-a ridicat la mai bine de jumătate milion de cititori, dintre care peste 60.000 au obținut insigna

Ce ne pregătesc...

Trei dintre laureații Premiului de Stat pe anul 1955 ne-au comunicat cîteva dintre proiectele de studiu și de creație cărora li se vor dedica în acest an:

„Anul acesta voi face o nouă încercare de a ataca o temă din mediul urban (prima încercare a fost Ana Roșculeș) și sper că de astă dată să mă descurc mai bine ca în 1949. Am numeroase subiecte de cea mai mare actualitate, dar, după cum se știe, nu lipsa de subiecte și teme îl îngrijorează pe un scriitor, ci o potrivită identificare cu tema și subiectul. Pe scurt, sper ca în acest an să dau la iveală cîteva nuvele din viața contemporană a bucureștenilor”

Marin PREDA

„...În momentul de față repet în piesa „Furtuna” de Shakespeare și în „Rețeta fericirii” a lui A. Baranga. Mă voi ocupa în curînd cu direcția de scenă a unei piese de Kleist. În timpul verii îl voi asista pe regizorul Daquin la turnarea filmului „Ciulinii Bărgănelului”, sprijinindu-l în munca cu actorii. În toamnă voi apărea probabil pe scenă într-o nouă piesă a lui Mirodan, ce se bazează pe un adevărat „trouville” care... nu poate fi mărturisit. Sînt sigur că o să o erez o plăcută surpriză publicului. În afara temei interesante, a unei rezolvări ingenioase și originale și o replică strălucitoare, această ultimă creație a lui Mirodan constituie un remarcabil progres în însușirea tehnicii dramatice de către autor. Pînă atunci însă, vom mai sta de vorbă.”

Radu BELIGAI

„De curînd am predat ultima mea piesă Direcției Teatrelor. Acum am început să pregătesc volumul ce va vedea lumina tiparului în 1958 la E.S.P.L.A. Volumul va cuprinde prima mea lucrare dramatică „Pe un pat de scînduri”, „Preludiul”, „Familia Kovacs” și bineînțeles, și această ultimă piesă. Am în plan în plus, un volum de schițe și mi-am început documentarea pentru o nouă piesă pe o temă istorică. De fapt, va fi mai mult o fantezie pe temă istorică. Pentru orice scriitor cred că cel mai puternic stimul este constituie verdictul publicului. Nu pot decît să-l aștept cu emoție

Ana NOVA

„Fapt cotidian”

DESCULȚII LUI CHARLES RIST

Alături de alți reprezentanți ai capitalurilor străine care prin anii 1930-1932 au fost trimiși să controleze finanțele Romîniei ca pe ale unei colonii oarecare, se afla și Charles Rist, economist francez și mare dregător la Banca Franței.

Cînd îi fu anunțată sosirea în țară, el fu întîmpinat, de la graniță, de un reprezentant al guvernului țărănist. Pe tot drumul străbătut de la Jimbolia la București, oaspetele fu amplu informat asupra unor „realizări” din țara aceasta, „realizări” care evocau satele lui Potemkin. Economistul francez, însă, își arunca privirile spre fereastră de fiecare dată cînd trenul intra într-o gară și, văzînd peste tot țărani descuți, se apucă să-i spună, cu duios accent de comandă franceză, romînului nostru încălzit de propriile lui vorbe apologetice:

— Toate-s bune, dar începeți prin a încălța pe toțiăștia.

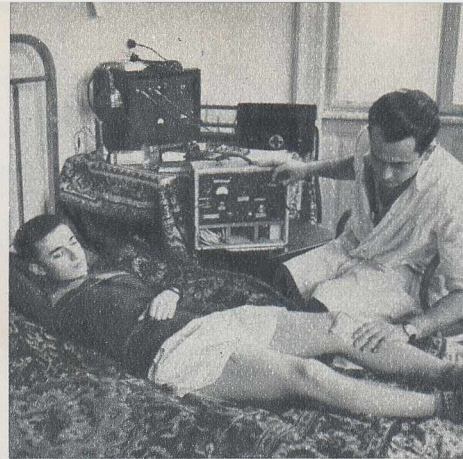
Desigur, că acest lucru i-l spunea nu pentru că i se-

Un exercițiu dificil și puțin obișnuit al centrului atacant Mateianu.

Petru Emil, juniorul provenit de la Știința-Cluj

Medicul lotului de la juniori, dr. N. Stănescu, face ionizări jucătorului Bîscă.

Renie Emeric, una dintre speranțele fotbalului nostru.

TREI RĂSPUNSURI...

Fotografiile de S. ȘTEFĂNESCU

Din nou ca-n fiecare an așteptăm cu nerăbdare vești despre cei mai tineri fotbaliști români, plecați peste hotare. În ei ne-am pus speranțele și am dori ca aceste speranțe să nu ne fie înșelate. Dar cine sînt tinerii care ne reprezintă anul acesta în turneul F.I.F.A. ce se va desfășura în Spania? Sînt ei capabili să reediteze victoriile anilor precedenți? Iată întrebările care ne frămîntă. Și atunci ne-am adresat „părinților” în ale fotbalului ai acestor „copii” — antrenorii Roșculeț, Tească și Steinbach. Așa s-a născut acest interviu...

Reporterul: — Tovarășe Tească, dumneavoastră ați însoțit în ultimii doi ani lotul nostru de juniori care au jucat în turneul F.I.F.A. Vă rugăm să ne spuneți care este diferența — dacă există — între formațiile din anii precedenți și cea care va evolua anul acesta în Spania.

Tească: — De fiecare dată loturile au fost bine pregătite; dovadă rezultatele. Trebuie să remarc însă un lucru: formațiile precedente au avut prea multe „individualități” care au influențat jocul echipei noastre. Cum? Fiecare purta acțiuni pe cont propriu. Anul acesta echipa noastră este mai omogenă... Cîțiva ziaristi și oameni de specialitate au observat, nu fără îngrijorare, că juniorii din acest an n-au o statură prea înaltă. E adevărat. Ca aspect fizic este cea mai măruntă dintre echipele noastre care au participat la turneul F.I.F.A. În funcție de această „situație fizică”, am făcut toate antrenamentele. Ceea ce este de remarcat la „mărunteii” noștri, e jocul extrem de rapid, care va da multă bătaie de cap adversarilor.

Reporterul: — Tovarășe Steinbach, v-am ruga să ne spuneți și părerile dv. despre ansele pe care le are echipa în actualul turneu.

Steinbach: — După declarațiile antrenorului Tească, ar părea că am și ajuns... în finală! Ne-am obișnuit să privim toate în roz. Presa scris mult despre noi — mai ales ziarele din Cluj — mult și elogios. Nu e rău,

dar... Noi știm că nu va fi ușor să ajungem acolo unde, în taină, rîvnim! Doar în toate țările se fac pregătiri similare... De aceea este foarte greu să dai un pronostic sigur. Noi jucăm în una din cele mai grele serii: cu Cehoslovacia, Franța... Dacă ne vom clasa în fruntea acestei serii, cred că avem șanse să mergem pînă în finală! În orice caz noi am antrenat echipa pe „sistemul finală”, verificînd astfel potențialul fizic, moral și tehnic al jucătorilor.

Reporterul: — Tovarășe Roșculeț, vă rugăm să ne vorbiți despre tinerii noștri jucători: de unde au venit ei, care sînt calitățile lor, ce v-au determinat să-i selecționați?

Roșculeț: — Lotul este alcătuit din juniori proveniți din colective de diferite categorii. Colectivul C.P.C.S. are în lot un număr mai mare de reprezentanți: pe Raab, Bîscă, Motroc, Mateianu. Aceștia posedă o pregătire tehnică superioară. O revelație e Renie Emeric, extrema noastră stîngă. Provine din-

tr-un colectiv de categorie regională (Jimboia). Il apreciem pentru viteza și reacția în execuție neobișnuit de mare. Pot susține că de mult nu am văzut în fotbalul nostru un jucător cu o calitate atât de dezvoltată. Dacă acest tînar ar fi fost descoperit cu cîțiva ani în urmă și i s-ar fi făcut între timp o pregătire mai bună, am fi avut azi un jucător util oricărui colectiv de categoria A. Și trebuie să adaug că este disciplinat, perseverent și conștiincios în pregătire. Juniorii Științei Cluj ni l-au dat pe mijlocul echipei, Petru Emil. De remarcat la dînsul loviturile puternice pe poartă. Datorită acestora l-am folosit, în anumite momente, pentru realizarea finalității acțiunilor de atac. V-am dat doar cîteva exemple. Despre fiecare s-ar putea vorbi mai mult. Cert este că toți împreună formează o echipă valoroasă. Și asta nu este puțin lucru...

Înainte de meci antrenorii discută cîteva probleme tactice.

Antrenorul Steinbach explică cîteva acțiuni tactice.

Cu un salt spectaculos portarul Popovici reține balonul

Din noi nu se cîntă numai hore, sîbne ori doine rominești, ci și cîntăce populare peruviene. Ca do-
din Peru, Yma Sumac... (pag. 18)